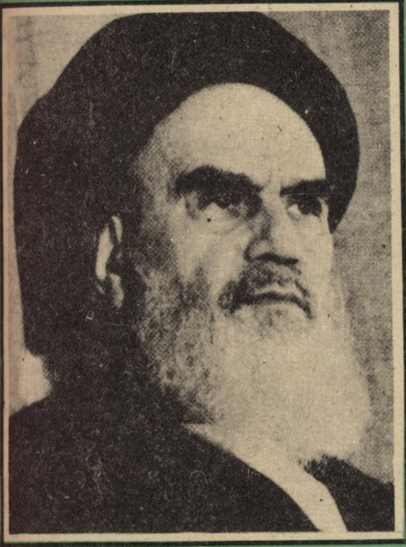
EMEKÇİ

SOSYALİZM YOLUNDA TAM BAĞIMSIZ VE
GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE İÇİN

İRAN BİÇİMİ KÜLTÜR DEVRİMİ

YENİ SÖMÜRGELEŞME SÜRECİNDE 141. VE 142. MADDELERİN İŞLEVİ

KURTULUŞ SAVAŞINDA TÜRK-KÜRT KARDEŞLİĞİ

"ANTİ-EMPERYALİST ANTİ-OLİGARŞİK DEVRİM"E TOPLU BAKIŞ

31
aralık-ocak 1980

EMEKÇİ

Sayı : 31

ARALIK - OCAK

EMEKÇİ AYLIK DERGİ

Sahibi: M. Lütfi Kıyıcı

Yazı İşleri Müdürü: M. İzzet Çelik

Yönetim ve Yazışma Yeri: Hürriyet Bulvarı No: 16/1 D: 605 Basmane-İzmir

Abone Koşulları: Yıllık 300, Altı Aylık 150 Lira

Yurt Dışı Aboneleri Posta Masrafını Eklemelidir

Dizgi-Baskı Osmanlı Matbaası

Son Baskı Tarihi 4.1.1980

İKTİDARA GELEN YENİ BİR MC'DİR

Demirel yine iktidarda. İşbirlikçi sermayenin parlamenter politika alanında baş temsilcisi durumunda olan AP, faşist partinin kayısız şartsız desteğiyle, MSP'nin ise uygulamakta olduğu siyasal taktik gereği pamuk ipliğine bağlı desteğiyle, geçen Kasım ayında bir azınlık hükümeti kurdu.

«Azınlık hükümeti» deyimi bizi şaşırtmasın. Azınlık hükümetleri Meclis'de çoğunluğa sahip olmadıklarına göre, kural olarak, kendi politikaları doğrultusunda ölçülü davranırlar. Kesin önlemlerden genellikle kaçınırlar. Demirel'in iktidarı öyle değil. Meclis'te büyük çoğunluğa sahip bir iktidarın bile böze alamayacağı bir kararlılıkla hareket ediyor. Emekçi halka karşı emperyalizmin ve işbirlikçi sermayenin çıkarına olan politikasını tavizsiz uygulamaya kalkışıyor. Patronların örgütlerinden MESS'in Genel Başkanını, bakanlarınkinden bile büyük bir yetkiyle, ekonominin kumanda mevkiine geçirişi bunu ifade eder. Ecevit iktidarları dönemlerinde zaman zaman görüldüğü gibi, devlet başkanlığı vetoları ile karşılaşmadan ve kimsenin gözünün yaşına bakmadan 67

ilde valileri değiştirmesi, hemen hemen tüm illerde emniyet müdürlerini ve memur kadrolarını değiştirmesi bunu ifade eder. Hükumet programında emekçilere, özellikle işçi sınıfına karşı tutumu ve işbirlikçi sermayenin çıkarlarını açıkça savunması bunu ifade eder. Kaba bir anti-komünizm politikasıyla DGM'lerin hortlatılması dahil, sosyal muhalefeti ezmek için en yaygın bir baskı politikasının açıkça savunuculuğunu yapması bunu ifade eder. Brüksel'deki NATO toplantısında orta menzilli füzeleri AET ülkelerine dayatan ABD emperyalistlerinin savaş kışkırtıcılığına itirazsız destek olması bunu ifade eder.

Evet, Demirel kararlı olarak iktidara gelmiştir. Ve bu Demirel iktidarının, geçmiş AP iktidarlarının yalnızca bir devamı olacağını sanmak yanılgıdır. Bunu daha çok yeni bir MC saymak gerekir. Şu farkla ki, bugün Türkiye'de bağımlı kapitalizm çok daha derin bir bunalıma sürüklenmiş olduğundan, emperyalizm dünyada ve özellikle Orta Doğu'da eskileriyle kıyaslanmayacak bir çıkmazda yuvarlandığından, tüm örtülü niteliğine karşın, bu yeni MC de güdeceği işbirlikçilik politikasında, halka karşı eskisiyle kıyaslanmayacak olup-bittiler tezgahlayabilir.

Ekonomik, siyasal bunalımın çok daha derinleştiğinden sözettik. Gerçekten bundan bir kaç yıl önce, enerji alanında, montaj sanayii alanında, dış alım-satım dengesi alanında bağımlı kapitalizm böylesine çıkmazda değildi. Sınırlı demokratik özgürlükler, bugünkü kadar ayağına köstek değildi. Tüm anti-demokratik kısıntılarına rağmen, emperyalist tekellerin ve yerli işbirlikçilerin, bugünkü en üstün kâr oranlarını sürdürmelerinin olanağı kalmamıştır. Bağımlı kapitalist düzenin çarklarım döndürebilmek için kendi politikalarının doğal sonucu olan iktisadi bunalımın yükünü emekçi yığınların, özellikle işçi sınıfının sırtına yıkmak ve bu amaçla sınırlı demokratik özgürlükleri tümüyle ortadan kaldırmak amacındadırlar. Hükümet programı bu amacı nerdeyse açıkça dile getiriyor. Bu durumda, işbirlikçi sermaye çevreleri öylesine şımarmıştır ki, artık Koç Holding devlet tekellerindeki petrol çıkarımı ve ilgili alanlara talip oluyor. Ve özel sektör, yabancı sermaye şampiyonluğu ile birlikte televizyon ve radyo yayınları alanına el atmaya kalkışıyor.

Sonu sonuna CHP ağırlıklı iktidarın iç ve dış politikası geniş kitlelerin umutlarını sömürmeye yönelik bir teslimiyet politikası olmuştu. Yeni iktidar ise emperyalizm ve işbirlikçi burjuvazinin ekonomik siyasal çizgisini izlemeye kararlı görünüyor. Çünkü, ne yüksek kârlarla sarhoş burjuvazinin, ne eski sandıksal gücünü ko-

ruyamayan Demirel'in, ne de -en önemlisi- ABD emperyalizminin kaybedecek zamanı kalmamıştır.

Emperyalizmin, özellikle Orta Doğu'da eskisiyle kıyaslanmayacak bir çıkmazda olduğuna değindik. ABD emperyalizmi İran devrimi sonucu bu bölgede önemli ölçüde gerilemiştir. En güvendiği müttefiklerinden biri olan Suudi Arabistan bile kendine özgü anti-emperyalist nitelikte direnişlere sahne olmaktadır. O kadar ki, bir CIA raporu bile, bu ülkenin başına çöreklenmiş olan Suudi krallık ailesine bir yıl gibi kısa bir ömür biçmektedir. Bölgedeki en tutarlı ulusal kurtuluş hareketi olan FKÖ önderliğindeki Filistin Devrimi, her zamankinden daha güçlü olarak gelişmelere ağırlığını koymağa başlamıştır.

Bu durumda, emperyalistler (özellikle ABD emperyalistleri) Demirel iktidarını sıkıştırmakta ve kesin tavır almaya zorlamaktadır. Sonuç aldıkları ortada. Amerika'nın İran'a karşı abluka ve baskı politikasına Ankara'nın da destek olmaya başladığı her geçen gün açıkça görülüyor. Demirel, halkımızın kardeş İran halkının haklı savaşına duyduğu yakınlığın belirtilerinin ağır basması karşısında, Türkiye'deki Amerikan üslerinin İran halkına karşı kullanılmasına izin verilmeyeceğini açıklamak zorunda kalmıştır. Ama son gelişmeler, Ankara'nın İran konusunda artık açık seçik yan tuttuğunu gösteriyor. Son olarak, Tahran'daki Türk elçiliği personeli ailelerinin palas pandıras yurda getirilmesi, bu uyduluk politikasının bir uygulamasından başka bir şey değildir. Öyle anlaşılıyor ki, Brüksel NATO toplantısında Ankara, henüz basına yansımayan çok önemli tavizlerde bulunmuştur.

Eski Morison firmasının baş temsilcisi Demirel'in ABD'ye tam teslimiyeti, tutucu çevrelerde bile kaygılar uyandırıyor. Günaydın Gazetesinde, Hüsamettin Çelebi'ye göre, Türkiye'nin ABD'nin desteğine olan ihtiyacı ile üslerin İran'a karşı ABD'ye teslimi karıştırılmamalıdır. Çünkü, «Bu üsleri kullanabileceğini sanması, ABD'ye hareket için cesaret verebilir. Böylece Türkiye ilk anda savaş felaketinin kurbanı olabilir.» Demirel'in dört elle sarıldığı savaş kundakçısı ABD politikasına karşı, politik eğilimi ne olursa olsun, her sınıftan insanıyla tüm Türkiye kamuoyu uyarılmalıdır.

Dışişleri Bakanı Erkmen, Brüksel'de, ABD Dışişleri Bakanı Vance ile yaptığı görüşmeden sonra, yıllardır, kapalı kapılar ardında hazırlanan Türk-Amerikan Savunma ve İşbirliği Anlaşması'nın imza aşamasına girdiğini ve Ocak ayının başında bitirilebileceğini açıklamıştır. Bilindiği gibi, beş yıl ve yaklaşık 2,5 mil-

yar dolarlık sözde askeri yardım anlaşması karşılığında yurdumuzdaki Amerikan üslerinin statüleri geçici olmaktan çıkacak, süreklilik kazanacaktır. Bu gelişmeden sonra, ABD için sağlama bağlanmış bu casusluk ve provokasyan üsleriyle, 110 bin kişilik özel ordusuyla, U - 2 uçaklarıyla, nükleer başlıklı füzeleriyle Türkiye'nin, Orta Doğu için tam bir atlama tahtası haline getirilmesi yönündeki Pentagon planları yepyeni bir boyut kazanacaktır. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra emperyalist dünyanın soğuk savaş politikası uyduluğunu NATO'culukla sürdüren Bayar ve Menderes'lerden sonra, son zamanlarda bir başka düzeyde uluslararası yumuşamayı baltalamaya yönelik ABD soğuk savaş politikasına, Demokrat Parti'nin izleyicisi Demirel dört elle sahip çıkmaktadır. Tarih «tekerrür etmez». Türkiye öyle bir noktaya varmıştır ki, bu, Türkiye'de 1960'larda olduğu gibi sadece uyduluk politikası izleyen liderliği değil, işbirlikçi egemen güçleri de tarih sahnesinden silip süpürebilir.

Demirel iktidarının baştan beri saydığımız bu pervasızlıkları nerden kaynaklanmaktadır? Başta Türkiye solunda meydana gelen boşluktan... 22 aylık iktidarı süresince CHP emperyalist odaklara uyduluk politikasında AP iktidarlarından pek geri kalmamış, IMF'ci ve NATO'cu siyasal çizgi yüzünden faşist terör merkezlerinin üzerine gitmekten ısrarla kaçınmış ve hayallere kapılmadan bir liberal burjuva partiden beklenebilecek uygulamaları bile başaramamış, sonuç olarak da görülmedik enflasyon, hayat pahalılığı ve işsizlik koşullarında, işbirlikçi sermaye, ömrü boyu gördüğü en yüksek kârlarla CHP, iktidar dönemini kapatmıştır. Öyle ki, bu deney, emekçi yığınların gözünde CHP'nin itibarını iyice sarsmış ve bu partinin 1973'te, 1977'de yapabildiği gibi, dönüşümcü vaadlerle, yığınları sürüklemesi olanaklarını geniş ölçüde ortadan kaldırmıştır. 22 aylık iktidar deneyi, CHP'yi derin bir iç bunalıma sürüklemiştir. Bu bunalımın belirtilerine her gün tanık olmaktayız.

Böylece, egemen güçler için reformist kanat ile siyasal bunalımı aşma dönemi kapanmış, görev zorba kanada devredilmiştir.

Yeni Demirel iktidarının pervasızlıklarına neden olan esas boşluk, sosyalist hareketin dağınıklığından gelmektedir. Türkiye solu bugünkü dağınık durumuyla toplumdaki ulusal demokratik güçleri, emperyalizme ve faşizme karşı cephe birliği halinde yöneltememekte, ülke politikasına potansiyel gücüyle orantılı bir ağırlık koymamakta, dolayısıyla bir iktidar alternatifi olarak halkın önüne çıkamamaktadır. Demirel'lerin ve arkalarındaki işbirlikçi

sermaye çevrelerinin artan pervasızlığı, Türkiye politikasındaki bu boşluktan kaynaklanıyor. Buna mevzileri kaybolup giden ABD emperyalizminin Orta Doğu'daki yaşamsal çıkarlar nedeniyle Türkiye'nin artan önemini ekleyin. Egemen güçlerin tam desteğindeki Demirel iktidarının kararlılığı daha iyi anlaşılır.

Bütün bu gelişmeler Türkiye devrimci güçleri açısından tümüyle olumsuz mu?

Hayır, değil. Bağımlı kapitalist politikanın ülkeyi içinden çıkılmaz bir iflas durumuna sürüklemiş olması, devrimcilerin başından beri önceden gördükleri ve güçleri yettiğince halkı bu konuda uyardıkları bir sonuçtur. Bu gerçeğin artık herkesçe görülür bir hal alması olumlu bir gelişmedir. En ustaca ajitasyon, tek başına yığınları harekete geçirmeye yetmiyor. Yığınlar gözleriyle görerek, bağımlı kapitalizmin sonucu olan sömürü ve baskıyı kendi etlerinde duyarak bilinçleniyorlar. Türkiye'de bu olmaktadır. Ve yığınların ne denli kahredici olursa olsun, deneyimler sonucu bilinçlenmesi, olumlu bir gelişmedir.

Ekonomik ve politik bunalımın doğal sonucu olan faşist tedhiş hareketlerinin tırmandırılışı, ve devrimcilerden demokratlara, bireysel cinayetlerden toplu kıyımlara değin Türkiye'de dünyanın başka ülkelerinde pek görülmeyen boyutlara vardırılışı, kapitalizmin ne ölçüde derin bir çıkmaza sürüklendiğinin kanıtıdır. Günlük bir olgu haline gelen faşist tedhişin, legal, illegal merkezlerine, iktidara gelen hiçbir burjuva partisi el atmamakta, tedhişi besleyen geniş silah kaçakçılığına karşı seyirci kalmaktadır. Halkımız, faşist tedhişin artık bu ülkede bağımlı kapitalizmin ayrılmaz parçası olduğunu görmeye başlamıştır. Ayrıca, faşist terör odaklarının hangileri olduğunu ve bunların MHP kanalıyla parlamentoya kadar uzandığını da herkes görüyor. Faşist terörü besleyen ve en kârlı iş alanlarından biri olan silah kaçakçılığı da bir çok burjuva siyasal çevrenin yeraldığı kokuşmuş bir alandır. Halkın bunların bilincine varması da, onun faşizme ve emperyalizme karşı örgütlü mücadele azmini bileyecek olan olumlu bir gelişmedir.

Bu olumlu gelişmeler arasında işbirlikçi burjuvazinin CHP yedek lastiğini pek kullanamaz duruma gelmesini de saymak gerekir. Emperyalizme karşı bir tutum takınmayan ve bağımlı kapitalist düzen sınırları içinde gerçekleşmesi olanaksız dönüşümcü vaadlerle ortaya çıkan bir partinin, bundan böyle Türkiye politikasında yığınları coşkuya getirerek belirleyici rol oynaması pek düşünülemez. CHP'nin bu duruma düşmüş olmasından ötürü, biz proleter devrimcileri olarak yas tutacak değiliz. Tarihin çarkı, Tür-

kiye'de de aynı doğrultuda dönmekte ve özellikle bizim gibi ülkelerde liberal burjuva politikanın defterini dürmektedir.

Bütün bunlara Türkiye'nin içinde bulunduğu Orta Doğu bölgesinde emperyalizmin son gelişmeler sonucu önemli ölçüde gerilemiş olduğunu ve meydana gelen bu yeni durumda Orta Doğu'nun yeni bir dengeye gebe olduğunu ekleyelim.

Bütün bu gelişmeler karşısında, Türkiye'nin ulusal demokratik güçlerine ve bu güçler içinde en tutarlı devrimciler olarak bizlere düşen görev, ülkemizi bağımlı kapitalizmin doğal sonucu olan çıkmazdan kurtarma işine dört elle sarılmak, saflarımıza birlik ve dayanışmayı bir an önce gerçekleştirerek bu göreve layık olduğumuzu, halkın önünde kanıtlamaktır.

Bu tarihsel göreve ters düşen, her türlü bölücü ve dar grupçu tutum ve davranış, bilerek ya da bilmeyerek emekçi halkımızın davasına ihanettir.

HALKIMIZ İRAN HALKININ YANINDADIR

TEP Genel Başkanı Mihri Belli son İran olayları ile ilgili olarak aşağıdaki demeci vermiştir:

İran'da uğradığı yenilgi sonucu ABD emperyalistleri bu ülkede istikrarsızlık yaratmak, anti-emperyalist güçleri bölmek ve bir karşı - devrime elverişli ortam yaratmak için tertiplere girişmişlerdir. Tıpkı 1950'lerde Musaddık'a karşı yaptıkları gibi.

İran'da iktidarı elde tutanlar, bu oyunu bozmak ve ulusal güçlerin birliğini korumak için alışılmadık yöntemlerde karşı - taarruza geçmişlerdir. Bu yöntemlerin devletler hukukuna aykırı olduğu ileri sürülebilir. Ancak Amerikan elçiliğini bir casusluk ve sabotaj karargahı olarak kullanmanın devletler hukukunda hiç yer yoktur. Konulan eylem, bazı hatalar yüzünden dağılmaya yüztutan anti-emperyalist güçlerin birliğini şimdiden pekiştirmiştir.

Başkan Carter'in Amerikan bankalarındaki İran'a ait mevduatı ve malları bloke etme kararı ise düpedüz gasptır.

Halkımız emperyalizme karşı direnmekte olan İran halkının yanındadır.

İRAN'A KARŞI ABD ÜSLERİNE İZİN VERİLEMEZ

TEP Genel Başkanı Mihri Belli ABD'nin İran'a karşı savaş hazırlıkları ile ilgili olarak bir demeç vermiş ve Başbakanı Amerikan üslerinin işlevi konusunda açık konuşmaya çağırmıştır. Demeç şöyledir:

Yabancı haber kaynakları, elçilik olayı bahanesiyle ABD'nin savaş hazırlıkları ve İran'a karşı hangi yönlerden saldırıya geçilebileceği konusunu ele alırken Türkiye'deki Amerikan üslerinden söz etmektedir. Yayınlanan haritalar Türkiye'yi bir saldırı üssü olarak göstermektedir. Başbakan bu konudaki soruları cevaplandırmaktan kaçınmıştır.

Bir elçilik personelinin rehine alınması elbetteki devletler hukukuna aykırıdır. Ancak, hukuka asıl aykırı olan şey, Tahran'daki Amerikan elçiliğinin bir casusluk ve sabotaj karargahı haline getirilmiş olmasıdır. Devletler hukukuna saygı, herşeyden önce, diplomatik hakların bu biçimde kötüye kullanılmasının kınanmasını emreder.

İran halkı emperyalizme karşı bağımsızlık savaşı vermektedir. Bizim halkımız bu haklı savaşta İran halkının yanındadır.

Türkiye'deki Amerikan üslerinin İran'a karşı emperyalist saldırıda kullanılmasına izin veren iktidar, Türkiye halkına da karşı gelmiş olur.

Başbakanı bu konuda açık konuşmaya çağırıyoruz.

İRAN:
DEVRİMDE DEVRİM

4 Kasım günü birkaç yüz İranlı öğrenci Tahran'daki Amerikan elçiliğini zaptediyorlar ve elçilik personelini rehin tutuyorlar. Başlangıçta Amerikan düşmanlığının kendiliğinden gelme bir gösterisi gibi görünen şey, -sonraki olayların da ortaya koyduğu gibi- Şubat 1979 ayaklanmasını izleyen gelişmelerin kolayca açıkladığı bir mantık içinde yer almaktadır.

Tahran'daki Devrimin zafere ulaşmasından bu yana İran gerçekten bir kargaşalık içine düşmüştür; halkın özlemlerine karşılık verecek açık seçik toplumsal ya da ekonomik bir program ortaya konmamıştır; hiçbir önlem söz verilmiş olan ulusal bağımsızlığı sağlamaya yönelik bir girişimin izini taşımıyor; ensonu, karar merkezleri çoğaldılar. Sol güçlere karşı, provokasyonlarla birlikte yürüyen saldırılar yapılırken azınlıklar sorununa da Kürtlere karşı yapıldığı gibi kanlı bir baskı uygulamasıyla yaklaşıldı. Hatta bana öyle geliyor ki bu yeni İran özerklik isteyenlerle işini bitirir bitirmez laik ilerici örgütlerin tesfiyesi ile ele alınacaktır. Devrimi anarşi içinde boğmak ve kendi çelişkileri içine sokarak daha iyi köstekleme için Bahreyn'in İran'a ilhakından söz eden sesler yükselmeye başladı, Şah'ın saltanatının en güzel günlerinde olduğu gibi.

«Şüpheli Kişiler»

Barındırdığı Amerikancı unsurlardan dolayı iyice çürümüş ve şimdiye kadar ıskartaya alınmış olan ordu, özellikle, Körfez sularında yapılacak bir gövde gösterisi vesilesiyle yeniden sahnede ön plana çıktı. Bu karşı devrimci kışkırtma Kum'lu İmamı'a sahip çıkarak -genel karmaşaya katkıda bulunarak- açıkça faaliyetteydi. Ama tabii ki bu sahip çıkış, ilerici kişilere karşı büyük gürültü koparan saldırılarıyla dikkatleri çeken sağcı illegal Forghan örgütü dışında. İktidar merkezlerinin çoklaşması istihbarat düzeyinde en büyük karışıklıkla birlikte gidiyordu. Ve sağ, sol güçler gazeteler ayacılığıyla birbirlerinin hesabını görmek için kendilerini tükettiler. Bu da doğal olarak, ilerici basının belli başlı organlarının yasaklanmasına neden oldu.

«İslamî Devrim» de geçen 20 Ekim'de yayınlanan yazısında, Tahran'ın bugünkü kuvvetli adama Benisadr, devrimin Amerika'dan çok Sovyetler Birliği'ne zarar verdiğini belirttikten sonra şöyle ekliyordu: «İran'da olduğu kadar Afganis'tan gibi komşu ülkelerde de dolaylı olarak Amerika'ya yardımcı olduk.» Bu hoşnutsuzluğun yanında «şahsız şah rejimini canlandırmakla» suçlanan Bazargan hükümetinden doğrudan doğruya yakınma da yer alıyordu. Ebu Hasan Sadr devam ediyor ve diyor ki: «Birleşik Devletler bizim silah gereksinimlerimizi artırmak ve İslam Cumhuriyetini zayıflatmak için Kürdistan anlaşmazlığını ortaya çıkardı ve onu beslemeye devam ediyor» - CIA raporlarının ortaya koyduğu gibi daha önce İrak'ta da yaptıkları budur. Beni Sadr, ayrıca, Mehdi Bazargan yönetimini «İran'ın Amerika'ya bağımlılığını azaltmak için hiçbir önlem almamakla» suçluyor. İran'ın bugünkü kuvvetli adamı son olarak geçende, Tahran'daki Amerikan elçiliği baskınından birkaç gün önce de suçlamalarda bulunmuştu: İran'ın körfez komşularıyla olan anlaşmazlıkları temelinde Ayetullah Rya Ruhani'ye karşı ve (kendisi için bir tutuklama emri de çıkarılmıştı) ve devrimin başından beri Amerikan ajanı olmakla suçlanan eski Dışişleri Bakanı İbrahim Yazdi'ye karşı suçlama Beni Sadr onları «Şüpheli kişiler» olarak nitelendiriyordu.

Demek ki, devrim, kendisini izleyen altı ay boyunca, sorunları çoğaltmış, onları körüklemiş, üstelik aşırı dincileri dizginleme işini de bir yana bırakmışa benzer. Halka gelince, o, katlanmış olduğu bunca özverilerin, bunları anlaması gereken yöneticiler tarafından gerektiği gibi değerlendirileceğinden umut kesmeye başlamıştı. İslam Cumhuriyetinin en samimi dostları bile, uygulanan yöntemler ve yöneticilerinin yanılgıları konusunda büyük ihtiyatla konuşmaya başlamışlardı.

Gerçekte kurt elmanın içindeydi. 1953'de Şah'ı tahta oturtan Amerika'nın iyilikle çekip gideceği düşünülemezdi. Geçici Bazirgân hükümetinin üyelerinden ve (birkaç ay önce Amerikan silahlarının teslimini sağlayanlar gibi) bazı yüksek memurların katılmasıyla ve Amerikan desteğiyle «çalışma grupları» gizlice kurulacaktı. Bunların amacı İran'da Amerikan çıkarlarını savunmak ve geliştirmek olacaktı. Amerikan elçiliğinde ele geçen bazı belgelerin açığa vurduğuna göre bu grupların başlıca faaliyeti anarşiyi sürdürmek, karar merkezlerini çoğaltarak yaratılan dağınıklıkla Şah'ı devirmiş olan güçlerin duruma hakim olmalarını önlemekti. Elçilikte ayrıca ordudan ya da Savaktan suçluların adlarına düzenlenmiş sahte pasaportlar da bulundu. Bunlar bu sahte pasaportlarla yurtdışına kaçırılacaktı. Aşırılıklar kışkırtılarak Homeyni'nin ve mollaların devlet işlerini bırakıp yalnızca din işleriyle uğraşmalarını zorunlu kılacaklardı. Halen Fransa'ya sığınmış olan Bahtiyar'ın savunduğu şey de budur. Amerikancı unsurların güttükleri öteki amaç buydu. Ve bir gerçektir ki, silah konusunda olsun, petrol konusunda olsun, ki bunlar Amerikan çıkarlarının iki kutbunu oluşturur, her türlü kararı engellemeyi başardılar ve Amerikan - Pehlevi egemenliği zamanındaki durumu sürdürdüler.

Ordunun Temizlenmesi

Humeyni'nin başlıca yanılgısı islam devriminin müttefikleri olan ve öyle kalan sol güçlerden ayrılmak, onları yadsımak ve hatta onlara baskı yapmak olmuştur. O sol ki, anımsarsak, ayaklanmayı izleyen ilk günden beri ordunun ve istihbaratın Amerikancı ve Savak'çı unsurlardan temizlenmesini savunmuştur. Bu, öylesine haklı bir sav ki Humeyni bile orduya karşı büyük kuşku duyuyor ve asayişi sağlama görevini devrim muhafızlarına yüklemeyi yeğliyor. Besbelli ki radikal sol'a saldırmak karşı-devrimin oyununa gelmekti.

İran'da istikrarsızlık yaratma ve devrimi hedefinden saptırmaya yönelik manevralarla ilgili olarak Tahran'a gelen istihbarat Avrupa'daki bazı İranlı muhaliflerin CIA tarafından finanse edildiği gerçeğini ortaya koyuyordu. Hatta esrarlı koşullarda suikaste uğramış bulunan Ayetullah Tabatabai Beyrut'da verdiği bir demeçte bizzat CIA'nın başı Stansfield Turner'in Pehlevi hanedanına bağlı kalmış olan İranlı unsurları iktidarı ele almaya hazırlamak için örgütlendirdiğini açıklamıştır. Tabataba ayrıca eski Savak unsurlarının **pasdaranların** saflarına sızdığını de söylemiştir.

Sabotörlerin eğitimi Batı Almanya'da, Güney Kore'de ve İsrail'de sağlanmaktaydı.

Tutarlı bir program

Aynı istihbarata göre Mısır'da bile eğitim kampları açılacaktı ama ordudaki bazı yüksek rütbeli subaylar buna karşı çıkmışlardı. Gene Tabatabai'ye göre, Forghan grubu İran devriminin «sembolleşmiş kahramanları»nı tasfiye görevini yüklenmiş bir terörist örgütler zincirinin ancak bir halkasıydı. Yukarıda sözü geçen üç ülkede de örgütlenmeyi sağlayan gene CIA idi.

Devrimi hedefinden saptırmaya yönelik bu tehlikeli sürece karşı islam öğrencilerinin giriştikleri eylem ülkenin zinde güçleri için sağlıklı sonuçlar vermiştir. Karşı-devrim kuvvetleriyle karanlıkta çatışmakla yetinmemek onlarla yeni bir alanda karşılaşmak gerekliydi. Savaşı baş düşmanın topraklarına götürmek gerekliydi. Bu baş düşman haklı olarak «casuslar yuvası» ve «cinayetler merkezi» olarak nitelendirilen Amerikan elçiliğiydi. Zaten bu elçilik bütün Şah dönemi boyunca kuşkusuz gerçek hükümet merkeziydi.

Mehdi Bazargan ile İbrahim Yazdi'nin, iki gün önce Cezayir'de, İran gazetesi «Kayhan»ın, «Beyaz Saray»ın en iğrenç adamlarından biri» diye nitelendirdiği Brezezinski ile buluşmuş olmaları öğrencilerin hareketini yüreklendirmekten başka bir şey yapmadı.

Elçiliğe karşı girişilen eylem, hükümetin istifası ile birlikte Kum ile Tahran arasında iktidar ikiliği gibi geçici bir sonuç da doğurdu. Şah'ın hakkından gelen anti-emperyalist ateşi alevlendirerek Şubat ruhunun yeniden İran üzerinde esmesine olanak verdi.

Devrimin iki numaralı adamı Beni Sadr şöyle demiştir:

«Amerikan emperyalizmini zayıflatmadığımız ve başarısızlığa uğratmadığımız sürece her zaman tehlike içinde olacağız» Beni Sadr devrim konseyine katılmış olan laiklerin çoğunluğuyla birlikte Ayetullah Humeyni'nin deyimiyle «gerçekten bir devrimci» bir politika izlenmesinin hararetli yanlısıdır. İlk kez tutarlı bir program formüle edilerek ülkenin iktisadi ve toplumsal bakımdan yeniden kuruluşu hedef alındı. Bu program ordunun niteliğini ve yapısını değiştirmeyi ve Amerikan etkinliğine son vermeyi amaçlıyor. Para sistemini ve dış ticareti dolara ve uluslararası kapitalist pazara bağımlılıktan kurtarmak için köklü bir değişiklik öngörüyor. Ağır ve üretici olmayan bürokratik aygıt en geniş ölçüde

temizlenmekte tarımsal bölgelerde küçük üretim birimlerine ağırlık verilmektedir.

Bir başka anlamlı nokta: Kürtlerle müzakerelere bakacak bakanlık komisyonunun muhafazası, yani hiç değilse şimdilik o iğrenç tenkil yöntemlerine başvurmama kararı.

Demek ki, Amerikan elçiliğinin basılması, daha şimdiden asıl amacına ulaşmış bulunuyor: karşı-devrimci güçlerin bozguna uğratılması ve İran halkının gerçek bir bağımsızlık uğruna mücadelesinin yeni bir yörüngeye oturtulması. Şah'ın cinayetlerinin baş sorumlusu olarak ABD suçlanmıştır. ABD ayrıca İran halkının bunu dayanılmaz bir hakaret sayacağını bile bile düşük Şah'a ülkesinin kapılarını açmıştır. Bu provokasyon uzun zamandan beri hazırlanmaktaydı, çünkü Tahran'daki Amerikan elçilik ataşesi Bruce Laingen, daha 2 Ağustos'da Beyaz Saray'a yazdığı bir yazıda Vaşington'un Şah'ı ABD'ye getirttiği takdirde İran'daki elçilik savunmasının güçlendirilmesi isteniyordu.

Uluslararası diplomatik adetlere ters düşen bu davranış üzerinde durulurken, Batı emperyalizminin bu ülkedeki daimi müdahalesi görmezlikten gelinemez.

Ayrıca, sonuç olarak uluslararası etkisi, İran içinde doğurduğu altüst oluşa göre o kadar önemli olmayan bu işte, Batılı başkentlerde söylendiği gibi «bir süper devletin aşağılanması» bu devlet tarafından gerçekten aşağılanan ülkelerin, onun dayattığı oyunun kurallarına uymamaya başladığı bir dönemin şafağı olabilir mi sorusu akla geliyor.

Gazi Sarhan

«Afrique - Asie» Sayı 201

İran Biçimi Kültür Devrimi

İslamî devrim toplumu bütünüyle ve her bireyi kendi bilincinde değiştirebilecek mi?

«Her şey.. işgal edilen bu Amerikan elçiliği ve bu rehineler hikayesi dışında her şey İran'da tanık olduğumuz bu radikalleşme sürecinin içinde yer alır.» Muhatabımız, komünist Tudeh partisi üyesi ve Komünist Partisinin halâ yarı-illegal günlük gazetesi «Mardom»un baş yazarının Birleşik Devletlere karşı şefkat beslediği düşünülemez, ama buna karşın o, 4 Ekim **«casus yuvası»** saldırısını bir yanılgı olarak değerlendiriyor. Çünkü, diyor, devrimin, anti-emperyalist bir saldırıya geçtiği anda bunca insanı karşısına almasının ne gereği vardı? Amerika'ya petrol ihracının durdurulması, New-York kasalarında yatan petrol dolarlarının çekilmesi, İran ham petrollerinin dolar olarak ödenmesinin reddedilmesi, Şah rejimi tarafından üstlenilen borçların ödenmesinin reddi. Bütün bunlar bağımsız devletler için yalnız meşru değil kabul edilebilir, ve bütün üçüncü dünya devletlerince desteklenen tedbirlerdir.

«Pusu» taktiği

En inandırıcı yanıt Halkın Fedayileri (bağımsız marksist, gizli) örgütünün bir yöneticisinden geliyor, şöyle diyor: «Elçilik darbesi olmasaydı hiçbir zaman radikalleşme olmayacaktı ve hele hükümette adam değişikliği hiç olmayacaktı.»

Bunalımın başlamasından beş hafta sonra, gerçekten de, elçilik işinin devrimci kendiliğindenlikten ileri gelme düşünülmemiş ve sorumsuz bir hareket olmaktan uzak bulunduğunu ileri sürmek mümkündür.

Ayetullah Kohini ve onun «islami öğrencilerini» Telegani bulvarının perdelerini zorlamaya göndermeye karar verenler, Carter yönetiminin Birleşik Devletlerin Iran'a dönüşünü tamamlamasına ve Bazargan'ın devrimin «engelsiz gelişmesini» durdurmasına engel olmak için pekala da bile bile «pusu» taktiğine başvurdular.

Geçen yaz içinde, Carter'in Amerikan **big business**'ini Tahran'a geri döndürmeyi başardığı bir sır değildir. Chase Manhattan, Morrison-Knudsen, Pfizer ve Starret gibi firmalar bürolarını yeniden açtılar, eski-imparatorluk ordusu USA markalı yedek parçaları almaya yeniden başlarken Başbakan Bazargan ve onun herkesçe bilinen Amerikancı Dışişleri Bakanı İbrahim Yazdi Bzrezinski ile buluşmaya ve onun elini sıkmaya hazırlanıyorlardı. Bazargan, Pehlevi'nin ülkesine geri dönmüş olan Amerikan vatandaşlarına garanti vermekten geri kalmıyordu.

Ayetullah Humeyni ve çevresindeki radikal unsurlar, bunlar arasında iktisatçı Hasan Beni Sadr hoşnut değillerdi. Bunu da gizlemediler. Waşington'un politik oyunlarıyla ilgili olan bambaşka nedenlerden ötürü Atlantik'in batısında İran devrimi ile diyalog kurulmasına açıkça düşman «şahinler»: Henry Kissinger, David Rockefeller ve daha başkaları vardı. Tarihin cilvesi: Carter'i Şah'ı Amerikan topraklarına kabul ettirecek kadar zorlayan bu iki adam, Tahran'ın «sertlik» politikası yanlılarına devrimin ikinci evresini başlatmak fırsatını vereceklerdir. Zaten unutulabilir mi ki, Birleşik Devletler, 1953 de, Musaddık'ı deviren kanlı darbeyi hazırlamak için çok «aktif» bir elçiyi (ve firarda olan eski hükümdarı) kullandılar.

Şu halde bir komplo tehlikesi tamamıyla mevcuttu, ve şu ya da bu biçimde hareket etmek gerekiyordu. Ve işte böylece elçiliğin kırmızı tuğlalı duvarları ve büyük çamları devrimin yüreği ve simgesi oldular.

Beş haftadan beri tanık olunan asma kilitli parmaklıklar ardındaki ardı arkası kesilmeyen manzara -kabul etmek gerekir kiimparatorluğun düşmesiyle sonuçlanan unutulmaz günlerin o trajik büyüklüğünü taşımıyor. O zaman, mitralyözlere karşı yürüyen kalabalıklar kilometrelerle ölçülüyordu. Bugün, iki yüz metrelik sıralarla ayinlerini yapıyor devrim. Ne önemi var? Televizyon ekranlarını doldurmak için yeteri kadar imge ve radyoların, İran'ın

dört bir yanındaki insanları heyecana getirmeleri için yeteri kadar gürültü var.

Silah elde dua

Iranlı yığınlar -elbette ki- her zaman İmamın ardında ve onun emirlerini uygulamaya hazırlar. Ama bütün halkın coşkusunu yeniden kazanması ve devrimin ilk dokuz ayının fedakarlıklarını unutması için bu büyük misansen -Beyaz Sarayla bu poker partisi- gerekli oldu.

Bütün gazeteciler gibi ben de bir çok kez elçiliğe gidebildim ve elçiliğin erkek ve kadın koruyucularıyle tartışmayı ve rehineleri görmeyi denedim.

Zaten bu İran biçimi kültür devriminin sırrını çözebilmek için oraya gitmek gerek. Cuma sabahı -silah elde- dua ettiren ve rahmetli «kızıl» Ayetullah Mahmut Talegani'nin yerine konuşma yapan Ayetullah Montazeri'yi dinlemek için Üniversite sitesine, İran'ın en çok politize olmuş yerine gitmek gerekir. Beni Sadr'ın bürosuna gitmek gerekir.

Doktor Ali Şeriati'nin (Londra'da, 1974 de S.A.V.A.K tarafından öldürülen islamî devirimin gerçek kurucusu ve teorisyeni) eski arkadaşı, öğrencisi ve mirasçısı olan, Dışişleri Bakanlığındaki yerini Sadık Gotbzade'nin aldığı, İktisat ve Plan Bakanı Beni Sadr da İslam'ın, aynı zamanda hem toplumu tümüyle ve hem de her bireyi bilincinde değiştirebilecek devrimin tek mümkün aracı olduğuna inanıyor. O, size, büyük devletlerin nüfuzundan ve onların **«insanı yokeden»** ideolojilerinden **«dünyayı sömürgesizleştirmek»** zorunluğundan söz edecektir.

Daha önce pek ünlü bir denemede (Petrol ve Şiddet) açıklanan bazı düşünceleri size tekrarlıyacaktır: «Biz petrol ihraç ederek yirmi bin gelişme olanağı ihraç ediyoruz, zira petrolun alt ürünleri yirmi bindir. Millileştirme yeterli değil. Daha elverişli koşulların görüşülmesi de yeterli değil. Peki bizim amacımız? Ülkede, petrolden yola çıkarak, sanayileşmiş ülkelerin yaptıklarını yapan bir sanayi yaratmak. Herkesin fedakarlıkta bulunmak zorunda olacağı, pek çok kimsenin kır ekonomisine dönmek zorunda kalacağı çok çetin anlar olacaktır. Ama, eğer ekonomik ve kültürel bağımlılıktan kurtulmak isteniyorsa başka çözüm yoktur».

Beni Sadr küçümsenmeyecek bir adam. Ama, Dışişleri Bakanlığı gibi bir politik tramplenden yoksun kalınca, onun «düşünceleri», **«Bütün iktidar ayetullahlara»** humeynici sloganıyla karakterize olan bu evrede ağırlık kazanmayı başarabilecek mi? Çünkü, Bazargan'ın devrilmesinden sonra hayal bitti. İmam, yürütme kuv-

vetini, yöneticilik işlevine indirgenmiş bir hükümete «işi hazırlayan» (yüksek din adamlarının egemen oldukları) devrim konseyine verdi. Ve bu konuda kuruntuya kapılmanın gereği yok. Beni Sadr'dan farklı olarak ayetullahlar hiç bir zaman ne Marx'ı ne de Fanon'u okumadılar. Humeyni kendi modelini ihraç etme niyetini gizlemiyor, diyor Beni Sadr: «Bir devrim yapıldı mı, istensin ya da istenmesin başka ülkelere de bulaştırılır.» İmamın, hristiyan Batının, beşyüzyıl önce Poitiers savaşından sonra İslam üzerinde kazanmış olduğu hegemonyaya meydan okumaya kararlı panislamcı çağrısı buradan geliyor. Yeni bir uluslararası düzenin doğuşunu hızlandırmak için üçüncü dünyanın başında yer alma arzusu buradan geliyor. OPEC ülkelerini petrol savaşında «Nihai saldırıyı» başlatmaya zorlama girişimi buradan geliyor. Bu, belkide, henüz bacakları üzerinde sağlamca duramıyan bir deney için fazla. Ama İran devrimi sonunda, müslüman aleminin bağrındaki çelişkileri patlatmaya başlayacaktır.

Belli başlı OPEC patronları şaşkınlıklarını gizlemiyorlar, Körfez kıyısında yer alanlar, dengeleri, kralları ve yönetim konseylerini havaya uçurma tehlikesini taşıyan «şii devrimi»ne karşı düşmanlıklarını gizlemiyorlar.

Pietro Petrucci

Afrique Asie, Aralık 1979

Yeni Sömürgeleşme Sürecinde 141. ve 142. maddelerin İşlevi

Türk Ceza Kanunu'nun 141. ve 142 inci maddelerinin işçi sınıfını kendi legal siyasal örgütünden yoksun bırakmayı amaçladığı bu maddelerinin egemen çevrelerin elinde bağımsızlık ve demokrasi güçlerine karşı önemli bir silah olduğu bilinen bir gerçek. Demokrasi mücadelesinde ilerlemeler kaydedilmesi sonucu egemen güçlerin bu kanun maddelerini her zaman rahatlıkla uygulayamamaları ve Türkiye'de herşeye karşın sosyalist örgütlerin kurulabilmesi, işçi sınıfı davasını güden yayın'ın yapılabilmesi bu gerçeği değiştirmez. 141. ve 142 inci maddeler kaldıkça Türkiye'de burjuva anlamıyla dahi bir demokrasinin varlığından söz edilemez.

Bilindiği gibi bu maddeler 1936'da bize Mussolini İtalya'sının ceza yasasından aktarılmıştır. Bir faşist ülkenin bu bakımdan 1930'lar Türkiye'sine örnek olabilmesi, başka alanlarda ilerici sayılabilecek uygulamalara girişebilen Kemalistlerin emekçi sınıfların örgütlenme hakkını tanıma konusunda İtalyan faşistlerinden pek farklı bir tutum içinde olmadıklarını gösterir.

Ancak şu da var ki, 1936'da kabul edildikleri biçimiyle bu maddeler bugünkünden çok daha hafif cezaları içermekteydi. 141. maddede örgüt üyeleri için hapis cezası altı aydan, yöneticiler

için iki yıldan başlamaktaydı. 142. madde daha da hafif cezaları içermekteydi. 1930'larda bu maddelerin kabulü bir siyasi af gibi yorumlandı ve uygulandı. Suçu kapsayan yasa maddesinin değişmesi yüzünden, daha ağır yaptırımları içeren eski yasa gereğince ceza evinde bulunan devrimciler serbest bırakıldılar. 1944 yılına kadar 141. ve 142. maddelerden önemli bir kovuşturma olmadı.

İkinci Dünya savaşından sonra Türkiye'de sola kapalı sağa alabildiğine açık çok partili düzen egemen güçlerce uygulamaya konulduktan sonra 141. ve 142. maddeler üç kez şiddetlendirildi. Son değişiklik 1951'de Demokrat Parti (DP) iktidarı döneminde yapıldı. DP çoğunluğundaki Meclis, bu maddelere idam cezası dahil, en ağır cezaları koydu.

Bu baskı yasalarının bu biçimde şiddetlendirilmesinde kızışmakta olan soğuk savaşın etkileri elbette ki vardı. Ama bu, tek neden hatta başlıca neden değildir. O dönemde kapitalist dünya sistemi içinde olup burjuva demokratik özgürlükleri koruyan ülkeler yok değildi.

141. ve 142. maddeler kurulu düzeni korumayı hedef tutmaktadır. 1930'lardan bu yana TCK'nun söz konusu maddelerinin defalarca şiddetlendirilmesi olgusu, ancak o «kurulu düzen» denen şeyin korunmasının artık zorlaştığı ve en sert yaptırımları gerektirdiği anlamına gelir. Bu, aradan geçen zaman süresi içinde toplumda güçler dengesinde bir değişiklik meydana geldiği, kurulu düzeni korumadan yana egemen güçlerin, düzeni değiştirmeden yana güçlere kıyasla göreli olarak daha zayıf duruma düştüklerini gösterir. Yasalar durup dururken şiddetlendirilmez. Egemen güçlerin bu en ağır baskı yasalarını dayatmasının, bu yasaların korunmasında direnmesinin arkasında yatan başlıca neden demokrasi güçlerinden korkudur. Ve bu korku güçsüzlüğün ifadesidir. Türkiye'de egemen güç işbirlikçi burjuvazinin ekonomi çarklarını döndüremez duruma düşmesi ülkenin bunalımlardan bunalımlara sürüklenmesi buna karşılık demokrasi güçlerinin ilerlemeler kaydetmesi, kurulu düzen savunucularını egemenliklerini sürdürmek için en şiddetli baskı yasalarından medet ummağa itmektedir.

Bugünle kıyaslandığında 1930'lar Türkiye'sinin «kurulu düzeni» bugünün düzeninden çok daha sağlam temellere dayanmaktaydı. Zaferle sonuçlanmış bir ulusal kurtuluş savaşını yönet-

miş olan ve küçük burjuva radikal sınırlar içinde bir ulusal politika gütme çabasında bulunan kemalistlerin karşısındaki sol muhalefet göreli olarak zayıftı. Ve esas olarak sol'a yönelik 141. ve 142. maddeler gibi baskı yasaları çok daha hafif yaptırımları içerdikleri halde işlevlerini yerine getirebiliyorlardı.

Bir de şu var: 1930'larda korunması söz konusu olan «kurulu düzen» bugünkü düzen değildir. Özellikle İkinci Dünya Savaşı yıllarından bu yana, adım adım gerçekleşen karşı-devrimci nitelikte bir düzen değişikliği olmuştur. Türkiye'de, yani 141. ve 142. maddelerin varlığı bir düzen değişikliğine engel olamamıştır. Bu karşı-devrim süreci içinde küçük burjuva bürokrasisi ikinci plana itilmiş ve emperyalist tekellerin işbirlikçisi burjuvazi egemen güç durumuna gelmiştir. Cumhuriyetin ilk döneminin bir ulusal burjuvaziyi devlet eliyle yaratarak kalkınma hayalindeki bağımsız kemalist Türkiye'sinin yerini IMF'siyle, NATO'sıyle kıskıvrak bağlanmış bağımlı kapitalizm Türkiyesi almıştır. 1930'larda Türkiye'de eskiden kalma yabancı sermaye yatırımları devletleştiriliyordu, bugünün Türkiyesi İMF buyruklarıyla ekonomisi yürütmektedir. 141. ve 142. maddeler gibi anti-demokratik yasalar böyle bir düzen değişikliğini engellemek şöyle dursun, bu sürecin gerçekleşmesine yardımcı olmuştur.

1920'lerin ve 1930'ların bağımsız Türkiye'sinin, emperyalizmin vesayeti ve işbirlikçi sermaye tahakkümü altına düşmesi süreci ile TCK'nun 141. ve 142. maddelerinin şiddetlendirilmesi süreci arasında bir paralellik, olumlu bir orantı vardır. Bu baskı yasaları, işbirlikçi gerici güçlerin elinde, Kurtuluş Savaşımızın ve Kemalist dönüşümlerin halkımıza sağlamış olduğu kazanımların baltalanması için bir karşı-devrim silahı olarak kullanılmıştır. 141. ve 142. maddelerin kırk yıllık serüveni işte böyledir.

Sorunun bir başka yanı daha var:

TCK. 141. ve 142. maddeleri 1920'lerde ilk uygulamış olan İtalya burjuva demokratik devrimini çoktan gerçekleştirmiş, gelişmiş bir kapitalist ülkeydi, İtalya yüksek bir sanayileşme düzeyine ulaşmıştır. Bu ülke, örgütlenme düzeyi yüksek, güçlü bir işçi sınıfına sahiptir ve Birinci Dünya Savaşı'nı izleyen dönemde bu işçi sınıfı sosyalist devrimi gerçekleştirmek amacıyla yer yer ayak-

lanmış ve bu devrim hareketi burjuvazi tarafından büyük zorluklarla bastırılabilmiştir. Faşizm, başarısızlığa uğrayan sosyalist devrim koşullarında toplumun en gerici güçlerinin desteğiyle gelişme olanağı bulmuş ve sonunda iktidara el koyarak burjuva demokratik kurumların varlığına son vermiş İtalyan burjuvazisinin en gerici kesiminin kanlı dikta düzenini kurmuştur.

Sosyalizm özleminde olan İtalyan emekçilerinin önlerinde, o dönemde, bir tek başarılı sosyalist devrim örneği vardı: Rusya'da 1917 Büyük Ekim Devrimi. Bilindiği gibi Rusya'da devrim, köylülükle ittifak kurabilen işçi sınıfının (proletaryanın) hegemonyası altında bir proletarya diktatoryası kurularak gerçekleşti. Sosyalist kuruluşta da aynı düzen korundu, ülke tek parti ile, proletarya partisi ile yönetilerek sosyalizm gerçekleştirildi.

Ekim Devrimini izleyen yıllarda dünyada sosyalizme yönelik bütün devrimlerin aynı yolu izleyeceği görüşü yaygındı. İtalyan Komünist Partisi'de bu görüşü paylaşıyordu. Bu durumda 1920'lerde devleti ele geçirmiş olan Mussolini faşistlerinin Sovyet devrimi örneğini göz önünde tutarak baskı yasalarının metinlerini hazırlamaları doğaldır. 141. ve 142. maddelerin metni açıktır: «bir sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde hakimiyeti» kurmasından söz ediliyor. Besbelli ki burada kastedilen «bir sosyal sınıf» işçi sınıfıdır. Ve burada önlenmek istenen 1917'de Rusya'da kurulan düzene benzer bir proletarya diktatörlüğüdür.

Yani 1920'lerde İtalyan baskı yasası genellikle dünya devrimci işçi hareketinin ve özellikle İtalyan işçi sınıfının devrimci partisinin devrim anlayışı yani dünyada ve ülkedeki somut koşullar hesaba katılarak kelimelendirilmiştir.

TCK. 141. ve 142. maddeler için bugün aynı şey söylenemez. Bir kez Türkiye, İtalya gibi burjuva demokratik devrimini zamanında gerçekleştirmiş Batı topluluğu içinde gelişmiş bir kapitalist ülke değildir. Türkiye, İtalya gibi bir emperyalist ülke değil emperyalist dünya sistemi içinde sömürülen ülkedir. Tarihinde bir toprak reformu görmemiş olan Türkiye'nin düzeni feodal ilişkileri barındıran bağımlı kapitalizmdir. Türkiye'nin önündeki devrimci adım İtalya gibi sosyalist devrim değil, ülkenin bağımsızlığını ve demokrasiyi gerçekleştirecek olan, sosyalizm yolunu açacak olan Milli Demokratik Devrim'dir. Ve bu devrim ancak toplumdaki tüm ulusal demokratik sınıf ve zümrelerin devrimci dayanışması ile emperyalizmin işbirlikçisi büyük sermayeye ve onun kırsal bölgedeki müttefiki gerici güçlere karşı, işbirlikçi sermayenin bugünkü tahakkümüne son vererek gerçekleştirilebilir. Bugün Viet-Nam'-

dan Nikaraguaya kadar tüm dünyada devrimler ulusal demokratik güçlerin cephesi kurularak gerçekleştiriliyor, ve devrimden sonra proletarya diktatoryası değil, tüm ulusal demokratik güçlerin katıldığı iktidarlar kuruluyor. İşçi sınıfının en tutarlı devrimci sınıf olarak bu güçler arasında başı çekmesi bu sınıfın demokratik öncülüğü, bu gerçekle çelişmez. Bugün Türkiye'de «Sovyetik tipte bir ayaklanma»nın izlenecek tek devrim yolu olduğunu iddia eden kimse ciddiye alınamaz.

Besbelli ki Türkiye'de 141. ve 142. maddeler özünde gayrı milli bir sınıf olan işbirlikçi burjuvazinin sömürü ve tahakkümünün bekçiliğini etmekte, bağımsızlık ve demokrasi güçlerini ezmeyi amaçlamaktadır. Bu yasa maddelerinin yerine getirdiği işlev faşist İtalya'daki işleviyle bile kıyaslanamaz. Faşist İtalya'da «kurulu düzen» güçlü emperyalist bir ülkenin egemen sınıfı olma özleminde İtalyan ulusal burjuvazisinin tahakkümü altında bir faşist ülkenin düzeniydi. Türkiye'de egemen güç milli burjuvazi değil emperyalizmin işbirlikçisi burjuvazidir. Bu sınıf kapitalizmin değil, emperyalist tekellere bağımlı kapitalizmin ürünüdür, ve çıkarları Türkiye'nin emperyalist dünya sistemi içinde sömürülen ülke durumunu sürdürmesini emreder.

1920'lerde kapitalist-emperyalist bir toplumunun gövdesine göre İtalyan kapitalizminin temsilcilerince biçilmiş ve dikilmiş bir giysiyi, Türkiye'nin egemen çevreleri, bu ülkenin sırtına giydirmeye kalktı ve sonuçta Türkiye toplumunun boyuna bosuna uymayan bu giysi, kurulu düzenin korunması bakımından pek yarar sağlamadı. 141. ve 142. maddeler 1930'lardaki düzenin güvencesi olamadı, tam tersine, bu düzenin ulusal güçlerin aleyhine değişmesine, Türkiye'nin ABD emperyalizminin vesayeti altına girmesine ve toplumda en gerici güç olan işbirlikçi sermayenin egemenliğinin kurulmasına yardımcı oldu. Ülkemizin yeni sömürge durumuna düşürülmesi sürecinde bu maddeler işbirlikçi güçlerin elinde bir silah işlevi yerine getirmiştir.

1969'da Anayasa Nizamını Koruma Kanunu Tasarısı'nı inceleyen Ankara Hukuk Fakültesi Komisyonu raporunda 1961 Anasasası'nın yürürlüğe girmesinden sonra 141. ve 142. maddelerin uygulama gücü yitirmesi konusu üzerinde durmuştur. Raporda özetle şöyle deniyor:

«1961'den bu yana Türkiye'de fikir hayatı şimdiye kadar görülmemiş bir canlılığa ve genişliğe kavuşmuş ve memleketin yıl-

lardır çözüm bekleyen bütün sosyal ve ekonomik sorunları gün ışığına çıkabilmiştir.»

«Yeni Anayasanın getirdiği bu önemli gelişme, adli uygulama alanında da kendisini göstermektedir. Bunun en açık örneğini Ceza Kanununun 141. ve 142. maddelerinin uygulamasında görebiliriz. Bu maddelerde Anayasa'nın yürürlüğe girmesinden sonra hiçbir değişiklik olmuş değildir. Bununla beraber, 141. ve 142. maddelere ceza kovuşturması artık eski ölçüde mümkün olamamakta, başka bir deyişle Ceza Kanununun bu hükümleri Anayasa çizgisinin gerisinde kalmakta, onun esprisine ters düşmektedir. Böyle oldukları için de anlamlarını ve uygulama güçlerini kaybetmişler, hukuken değilse bile fiilen değişikliğe uğramışlardır.» (sayfa 5)

Evet, 141. ve 142. maddelerin Anayasa'ya aykırılığı yalnızca hukukçuların metinleri karşılaştırarak vardıkları bir sonuç değildir. Bu aykırılık toplumun yaşamında deneylerin kanıtladığı bir gerçektir. Anayasa iyi kötü uygulandığı sürece gerici güçler bu baskı maddelerinden rahatça yararlanamıyacaklarını bilmektedirler.

Burada bir noktaya değinmeden geçmiyelim: 1961 Anayasası'nın yürürlüğe girmesini izleyen dönemde 141. ve 142. maddelerin hukuken de ortadan kalkmasına ramak kalmıştı. Bu maddelerin Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülerek TİP yönetimince açılan iptal davası Anayasa Mahkemesinde bir tek oy farkla aleyhte hükme bağlandı. Bu olumsuz sonuç davanın gerektiği gibi savunulmamasından ötürüdür. TİP yönetimi, tüm demokratik güçler için birinci derecede önemli olan bu davayı kendi özel sorunu saydı. Ülkenin ilerici hukukcularını, bilim adamlarını harekete geçirmek için, kamu oyunu seferber etmek icin hicbirsey yapılmadı ve TİP genel baskanının Anayasa Mahkemesi önünde tek başına, bircok bakımlardan yetersiz savunmasıyla yetinildi. Eğer tüm olanaklardan yararlanılarak bu baskı yasalarına karsı güçlü bir kamuoyu yaratılabilseydi Anayasa Mahkemesi böyle bir ortamda herhalde olumlu bir karara varır ve Ceza Yasasının bu hükümleri hukuken de ortadan kalkardı.

Burada Anayasa Mahkemesinin acılan davada 141. ve 142. maddelerin iptaline hükmetmemekle birlikte, bu maddelere bir ölçüde acıklık getirerek bunların eskiden olduğu gibi gelisigüzel uygulanmalarına, bir ölçüde de olsa, engel olduğuna işaret etmeden geçmiyelim.

★

1961 Anayasasının uygulanabildiği 1960'larda 141. ve 142. maddelerin uygulama gücünü kaybettiği yolundaki görüş, ancak bu baskı maddeleri uyarınca gelişigüzel kovuşturmalar açmanın ve insanları fikirlerinden ötürü cezalara çarptırmanın bu dönemde güçleştiği anlamında doğrudur. Yoksa bu baskı yasaları Demokles'in kılıcı gibi toplumun tepesinde sallandıkça, eskiden olduğu gibi sık sık uygulanmasalar bile, ulusal demokratik güçlerin önünde çetin bir engel oluşturuyordu. Örneğin, bu maddeler yürürlükte olduğu için kamu haklarından yoksun tutulan 141. madde sabıkalıları legal siyasal eylemde bulunamazlar, parti kuramazlar, bir partiye üye yazılamazlardı. 1960'ların başlarında Türkiye'deki sosyalist birikimi temsil etmek üzere kurulmuş olan TİP'in kapıları bu yüzden kendilerine kapalıydı. Oysa onlar o sosyalist birikimin oluşmasında emeği geçmiş, bu uğurda nice acılara katlanmış kişilerdi. Daha başından TİP'in bu denenmiş devrimcilerin hizmetinden yoksun tutulması, bu parti kadrolarının bileşimini olumsuz yönde etkiledi.

Egemen çevreler bugün de bu baskı maddelerini, işi mahkumiyet aşamasına vardırmadan da, legal sosyalist örgütlenmeyi baltalamak için kullanabiliyorlar. Örneğin TEP bundan dört buçuk yıl önce kurulur kurulmaz Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) bu parti aleyhinde, program ve tüzüğünde 141. maddenin ihlal edildiği iddiasıyla dava açtı. Dava mahkumiyet ile sonuçlanmadan DGM'lerinin varlığı sona erdi. Dava dosyası ağırceza mahkemesine devredildi ve orada uzun zaman sürüncemede tutuldu. Son olarak sıkıyönetimin ilanı üzerine TEP dosyası Sıkıyönetim Mahkemesine gönderildi ve halen orada bekletilmektedir.

TEP davasının, daha iddianame bile okunamadan tam dört yıl sürüncemede tutulması elbette ki maksatsız değildir. Besbelli ki egemen çevreler, kurucuları arasında önemli sayıda 141. madde sabıkalısı (Eski Tüfek) bulunan, genel başkam 141. maddeden iki kez hüküm giymiş ve bu yüzden on yılı aşkın bir süre hapis yatmış bir partiyi hoşgörü ile karşılamaya pek yatkın değildirler. Bu çevreler, DGM'lerin kalkmasından sonra normal adliyede istedikleri mahkumiyet kararını alamıyacaklarını anlamışlar ve kendileri açısından daha elverişli bir siyasal ortamın oluşmasına dek davayı sürüncemede tutturabilmişlerdir. Onlar için bu da bir başarıdır. Çünkü bu dört yılı aşkın süre içinde TEP fiilen üye kaydetme ve örgüt kurma olanaklarından yoksun kalmıştır.

★

Bütün bu nedenlerle İstanbul Baro Başkanlığının yazısında söz konusu yasa maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğu yolundaki sav kesinlikle doğrudur. Bu baskı maddeleri Anayasa ile bağdaşmadığı içindir ki 12 Mart açık faşizmi ilk iş olarak Anayasa'yı fiilen hükümsüz saydı. 12 Mart döneminde Anayasa'yı değiştirerek onu demokratik özünden ayırma çabaları, aslında çalınan minareye kılıf hazırlama yolunda girişimlerdir.

Bugün Türkiye'de demokratik birikim o düzeye varmıştır ki bu ülkede bir sıkıyönetim mahkemesi bile 141. ve 142. maddelerin anti-demokratik özünü kavrıyabiliyor ve bu maddelerin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabiliyor. Böyle bir ortamda en yüksek adli merci bu maddelerin Anayasa'ya uygun olup olmadığını yeniden inceliyecektir. İstanbul Barosu bu son derece önemli sorun üzerine eğilmekle demokrasi mücadelemize katkıda bulunuyor.

Son sözü demokrasi güçlerinin söyliyeceği kesindir. Bu, tarihsel zorunluluktur.

Ağustos 1979

Mihri Belli

ANAYASA MAHKEMESİNDE TEP DAVASI

20.12.1979 tarihinde Anayasa Mahkemesinde Türkiye Emekçi Partisi (TEP davasına bakıldı). Birinci duruşmada kayıt aletinin çalışmaması nedeniyle duruşma yenilendi. İddianamenin okunmasından sonra söz verilen TEP Genel Başkanı Mihri Belli Siyasal Partiler Kanununun 89. maddesinin Anayasa'ya aykırılığını savundu ve özetle: «89. Maddenin Anayasanın 3. ve 57. Maddelerinden güç aldığı yolundaki iddia yanlıştır. 89. Madde on yıllar boyunca uygulana gelen zorla asimilasyon politikasının bir ifadesidir. Anayasanın demokratik özünü değil, bu anti-demokratik uygulamayı yansıtmaktadır» demiştir.

Belli, Kurtuluş Savaşı yıllarında ve sonraki dönemde Kürtlerle ilgili olarak demokratik ve eşitlikçi bir politika izlendiğini belirtmiş ve kanıt olarak Mustafa Kemal'in İnönü'nün bu konudaki demeçlerinden örnekler vermiştir.

«Kurtuluş Savaşı yılları politikasının sonucu Türk - Kürt kardeşliği perçinlendi ve emperyalizm yenilgiye uğratıldı, bağımsız Türk Devleti gerçekleşti. Asimilasyon politikasının sonucu ise tam anlamıyla fiyaskodur. İki halkın kardeşliği parçalanmış ve ülkenin doğusunda emperyalist provakasyonlara elverişli bir ortam meydana gelmiştir» diyen TEP Genel Başkanı, Siyasal Partiler Kanununun 89. Maddesinin iptalini talep etmiştir.

Belli, bu arada, Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi Anayasa Hukuku Kürsüsü tarafından hazırlanan ve Siyasal Partiler Kanununun 89. Maddesinin Anayasaya aykırılığı görüşünü içeren «Bilimsel Mütalaa» yı sunmuştur.

Söz alan TEP savunucusu Avukat Niyazi Ağırnaslı, Anayasa Mahkemesinin 1973 yılında, 89. Maddenin iptali ile ilgili istemi red kararına değinerek, «hukuk donmuş kalıplardan ibaret değildir, toplumdaki gelişmelere uygun olarak daima kendisini yenileyen bir bilim koludur. Bu bakımdan Anayasa Mahkemesinin yeni koşulları ve otoriteler tarafından bu konuda yapılan yeni katkıları gözönünde tutarak Siyasal Partiler Kanununun 89. Maddesinin iptali yolundaki istemimizi ciddi bulacağına inanıyoruz» demiştir.

Cumhuriyet Başsavcısı bu konuda mütalaasını hazırlamak üzere süre istemiştir ve duruşma 27 Aralık 1979 Perşembe gününe ertelenmiştir.

Kurtuluş Savaşında, Türk - Kürt Kardeşliği

Türkiye'nin düzeni bağımlı kapitalizm. Ülkemizin sanayii, ulaşımı, enerjisi tüm ekonomisi emperyalist tekellere bağımlı. Bu bağımlılık politikasını güden iktidarlar tarafından yıllarca pompalanmış olan tüketim ekonomisi kaçınılmaz sonuca vardı; Türkiye'yi iflas durumuna sürükledi. Düzenin tüm kurumlarındaki yozlaşma bu iflasa eşlik ediyor.

Bu durumdan kurtuluşun tek yolu var. Bağımlılığa karşı savaş, yani bağımsızlık uğruna savaş. Tıpkı altmış yıl önce ilk kurtuluş savaşımızda olduğu gibi.

Bağımsızlık savaşını toplumdaki tüm ulusal ve demokratik güçler omuz omuza verir. Anti - emperyalist güçlerin birliği şarttır. Ulusal demokratik güçlerin birlik ve dayanışması olmadan emperyalizm ve işbirlikçileri yenilgiye uğratılamaz, emperyalist boyunduruk kırılamaz.

Emperyalizmin sömürü alanı olan bir ülkede ulusal birlik herşeyden önce sınıf bilincine varmış devrimci sınıfların kent ve köy emekçilerinin emperyalist tekeller, işbirlikçi sermaye ve taşra gericiliği karşısında bilinçli birliğidir.

Oysa emperyalizmin işbirlikçileri «Ulusal birlik» konusunda mandalda kül bırakmıyorlar. Demagojilerini lafta «ülke ve millet birliği ve bütünlüğü» üzerine oturtmuşlardır. Onların birlikten kasdettikleri şey, ülkenin ulusal ve demokratik güçlerinin sinmesi ve bağımlı kapitalizmi, bütün sonuçlarıyla sineye çekmesidir. Türkiye'nin emperyalist tekeller için dikensiz gül bahçesine çevrilmesidir.

Besbelli ki, bu, ulusal birlik değil gayrı-milli sınıfların yabancı tekeller hesabına dikta düzenidir. Böyle bir birliğin gerçekleşmesi için ulusal demokratik güçlerin parçalanması, etkisiz kalması ge-

rekir. Onun için egemen güçler tüm olanaklarını bu doğrultuda harekete geçirmişlerdir.

Eskiden, burjuva demokratik devrimler çağında, burjuvazi henüz ulusal, ilerici bir sınıfken, o da ulusal demokratik güçler safında yer alırdı. Ancak bağımlı kapitalizm ülkesi Türkiye'de bu gün bu rolü oynayan bir ulusal burjuvazi yoktur. Egemen güç işbirlikçi burjuvazidir. Bu sınıfın varlığı ülkemizin sömürülen ülke durumunun sürmesine bağlıdır, dolayısıyla işbirlikçi burjuvazi gayrımilli bir sınıftır ve ulusal demokratik güçlerin içinde değil, karşısındadır.

Ulusal demokratik birlik sınıf mücadelesinin ürünüdür. Bu mücadeleyi engelleyen her türlü anti-demokratik baskıyı reddeder. Demokrasi mücadelesi ulusal güçlerin birliği uğruna mücadeleden ayrılamaz. Ulusal güçler aynı zamanda toplumumuzun demokratik güçleridir de; nasıl ki emperyalizmin işbirlikçisi sınıflar, gayrımilli olmakla kalmazlar bunlar aynı zamanda demokrasi düşmanıdırlar.

Bu bakımdan işbirlikçi sermayenin parlamenter politikada baş temsilcisi durumunda olan bir AP'nin, temsil ettiği sınıfın çıkarları gereği, faşizan düzenlemeler getirmesi doğaldır. Bir yandan ekonomimizin kumanda yerine MESS genel başkanını atayan Demirel, öte yandan getirdiği baskı yasalarıyla kısıtlı demokratik hak ve özgürlükleri tümüyle ortadan kaldırmaya kalkışırken iktidarını bir yeni MC'ye dönüştürürken kendi açısından tutarlı hareket etmektedir.

Evet, Türkiye toplumu bir bağımsızlık mücadelesi verme görevi ile karşı karşıyadır. Ve bağımsızlık mücadelesi en etkin biçimde, ulusal demokratik güçler için özgürlük ortamında verilebilir. İlk kurtuluş savaşında da böyleydi. Kurtuluş savaşı yıllarında Anadolu'da ilk kurulan Parti'nin komünist partisi oluşu rastlantı değildir. O yılların Anadolu'sunda herkes için demokrasi vardı. Birinci Büyük Millet Meclisi birinci grubuyla, ikinci grubuyla, dünyanın en demokratik meclislerinden biriydi.

Ve o çetin savaş koşullarında, kurtuluş savaşının lider kadrosu ulusal sorunu da en demokratik biçimde çözümledi. Emperyalistlerin özellikle İngilizlerin Türk ve Kürt halklarını bölmek için giriştikleri bin bir tertip karşısında onlar Türkle Kürdün gönüllü birliğini sağlamayı başardılar. Bunun gerçekleri inkar ve baskı yöntemleriyle değil, karşılıklı saygı, özgürlük ve kardeşlik

koşullarını yaratarak sağladılar. Açık faşizmi tezgahlama çabasında olan çevrelerin «bölücülük» üzerine demagojilerini yoğunlaştırdıkları şu sıra bu konuyu biraz deşmenin gereği var: Birinci Dünya Savaşı sonu galip gelen emperyalist devletler Türkiye'nin devlet olarak varlığına son vermeye kararlıydılar. Osmanlı devletinin birer parçasını oluşturan Arap ülkeleri işgale uğramış ve koparıp alınmıştı. Bu ülkeler yarı sömürge durumuna düştü. Hıristiyan azınlıklar, özellikle rumlar ve ermeniler emperyalistlerin vaadlerine kandılar; Kitle halinde ve aktif olarak işbirlikçi durumuna düştüler.

Emperyalistler, özellikle İngilizler «böl ve yönet» oyununu kürtlerle de oynamak istedi. Kürt'lere bağımsızlık vadettiler. Bu vaadin lafta kalacağı kesindi. Arap'ları da aynı biçimde aldatmışlardı. Kürtler bu oyuna gelmediler. Bu halk, kitlesiyle kurtuluş savaşına katıldı. İngilizlerin İstanbul'da kurdurduğu kukla örgüt «Kürt Teali Cemiyeti», bu cemiyeti temsil eden Şerif Taş'lar, Abdülkadir'ler tecrit olundu. Kürt bölgelerinde hemen her yerde Misakı Milli (Ulusal Ant) ilkelerini benimseyen Müdafaa-yı Hukuk örgütleri kuruldu.

Erzurum ve Sivas kongrelerinde kabul edilen Misak-ı Milli, Türkiye'nin sınırlarını «Türklerle Kürtlerin yaşadıkları topraklar» olarak belirliyordu. Misak-ı Milli'nin birinci maddesinde «bu topraklarda yaşayan bütün müslüman unsurların birbirine karşılıklı saygı ve özveri duygusuyla dolu, ırkî ve toplumsal ve çevre koşullarına saygılı öz kardeş» oldukları belirtiliyordu.

Mustafa Kemal daha Samsun'a ayak bastığı anda bu düşüncedeydi. 15 Eylül 1919'da çektiği bir telgrafta şöyle diyor: «Türk ve Kürd'ün birbirinden ayrılmaz iki öz kardeş olarak yaşamakta devam edeceği... sarsılmaz bir vücut halinde iç ve dış düşmanlarımıza karşı demirden bir kale halinde kalacağı şüphesizdir.» (Atatürk'ün Tamim, Telgraf ve Beyannameleri, IV, s. 63)

20 Ekim 1919'da İstanbul hükümeti ile yaptığı görüşmeleri kayda geçiren Amasya mülakatı protokollerinde şöyle deniyordu:

«Osmanlı devletinin düşünülen ve kabul edilen sınırı Türklerin ve Kürtlerin yaşadığı toprakları kapsadığı ve Kürtlerin Osmanlı toplumundan ayrılmasının olanaksızlığı açıklandıktan sonra, bu sınırın asgari talep olmak üzere elde edilmesinin sağlanması gereği karşılıklı olarak kabul edildi. Bununla birlikte yabancılar tarafından Kürtlerin bağımsızlığı görünüşü altında yapılmakta olan maksatlı tezviratın önüne geçmek için bu konunun şimdiden Kürtlerce bilinmesi uygun görüldü.» (Amasya Mülakatı madde I)

Mustafa Kemal'in düşündüğü ve Kurtuluş Savaşının en çetin yıllarında eksiksiz uygulamaya çalıştığı ilke, Milli Misak sınırları içindeki ayrı ayrı ulusal toplulukların gönüllü birliğidir.

O, TBMM'nin 3 Temmuz 1920 günlü gizli oturumunda şöyle konuşuyor:

«Genel olarak ilke şudur ki, ulusal sınırlar olarak çizdiğimiz alan içinde yaşıyan ayrı ayrı islam unsurlar birbirlerinin kardeşi, ırk, çevre ve ahlak bakımlarından bütün haklarına saygılı öz kardeştirler. Bundan ötürü, onların isteklerine ters düşen bir şey yapmayı biz de istemeyiz. Bizce kesin olarak belli olan bir şey varsa, o da milli sınırlar içinde Kürt, Türk, Laz, Çerkez vb. bütün islam unsurların çıkarları birdir, bunlar birlikte çalışmaya karar vermişlerdir. Hiç kuşku yok ki Kürd'ün, Laz'ın ve ötekilerin oyu sorulduğu zaman böyle oy vereceklerdir.» (Sadi Borak, «Gizli Oturumlarda Atatürk'ün Konuşmaları» sayfa 109)

İşte, ulusal sorunda gerçeklere dayanan eşitlik, karşılıklı saygı ve kardeşlik ilkesinin daha başından bütün açıklığı ile uygulanmış olmasıdır ki, emperyalizmin Türkiye halkını bölme tertipleri başarısızlığa uğratıldı, tarihin kaydettiği ilk başarılı ulusal kurtuluş savaşında ayrı dil ve ırk'tan halklar omuzomuza savaştılar ve emperyalizmi yendiler.

Lozan Konferansında da Türkiye aynı tutumunu sürdürdü. İnönü, Lozan'da «Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti, Türklerin olduğu kadar Kürtlerin de hükümetidir» diyordu. (Seha H. Meray, «Lozan Barış Konferansı» cilt: 1/1, s. 349)

Mustafa Kemal'in «Milliyet esaslarına karşı değiliz, zorbalık ve emperyalizme düşmanız» (Sadi Borak, «Gizli Oturumlarda Atatürk'ün Konuşmaları» s. 17) sözlerinin özetlediği ulusal demokratik politikanın doğal sonucu B. M. Meclisi'nde emperyalist düşman karşısında sımsıkı birlik halindeydiler. Bu kenetlenme tüm davranışlarda beliriyordu.

Polatlı'ya kadar varan Yunan Ordusu toplarının sesi Ankara'dan duyulduğu günlerde Meclis'te BMM'nin Kayseri'ye nakledilmesi tartışılırken, kürsüye çıkan Dersim Kürtlerinin temsilcisi, aksakallı Diap Ağa, «Efendiler, biz buraya kaçmaya mı geldik, yoksa kavga ederek ölmeye mi?» diyordu. Bu sözleri düşmanı Ankara kapılarından gerilere püskürten ve sonunda yurt topraklarından kovan ruhu dile getirmekteydi.

BMM'nin 25 Ocak 1923 günkü oturumunda Bitlis mebusu Ziya Bey'in Lozan'da İngiliz emperyalizminin temsilcisi Lord Gürzon'un, Kürt halkını ve onun TBMM'deki temsilcilerini küçümseyen sözlerine karşılığı, Kürt mebusların emperyalizm karşısında tutum ve davranışlarını dile getirmektedir. Şöyle diyordu Bitlis Kürtlerinin temsilcisi:

«Lord Gürzon'a hakettiği cevabı vermek için bakışlarınızı biraz eski günlere çevireceğim... 16 Mart olayı meydana gelmiş, ölü Osmanlı İmparatorluğu bir yıkım kargaşası içinde çırpınıyor. Wilson'un bilinen projesi halâ ulusları aldatacak bir değer taşıyor. Avrupa'nın siyaset elçileri halâ uluslara hak, hukuk verileceğinden söz edip duruyorlar. İşte o günlerde BMM toplantıya çağrılmış, halka mebuslarını seçmesi bildirilmişti. Kürtler serbestçe, hiçbir baskı olmadan seçime katıldılar. Eğer Kürtler ayrı-gayrılık gütselerdi, bu seçime katılmaz, arkalarını döner, kendi düşüncelerini gerçekleştirmeye çalışırlardı. Hiçbir baskı onları yollarından çeviremezdi. İngilizler, milyonlarıyla, altınlarıyla çalıştıkları halde, Kürtler bu seçime katıldılar ve katılmalarıyla tek bir amaç güttüler. Türk kardeşleriyle güç birliği yapmak. Bütün inançlarını bir ilkede topladılar. O ilke Türklerle kader birliği yapmaktı. Çünkü, varolmak, çünkü esirlikten kurtulmak bu ilkenin gerçekleşmesine bağlıdır. Eğer Lord Gürzon'lar Kürtlerin hak ve hukukundan 15 yıl önce sözetseydi, korkarım ki bir etki yapar, bazı dimağları bozabilirdi. Fakat Kürtler, Kürt aydınları, Arnavutluk'un, Irak'ın ve Suriye'nin sonunu görüp dururlarken, İrlanda'nın acılı sesini işitirlerken hiçbir aldatmacaya kapılmazlar. O yalancı sesler kimseyi kandıramaz. Onlar yalnız kendi kendilerini kandırırlar.

«İşte o günlerde, o kara günlerde seçime katılan ve bizi buraya gönderen milletin vekilleri olarak, Lord Gürzon'a haykırıyoruz ki: bizler Kürdistan'ın gerçek vekilleriyiz. Senden ve senin siyasetinden Musul'u istiyoruz. Ve alacağız! (Bravo sesleri, alkışlar) Bu hakkımızı, hukukumuzu teslimde Avrupa siyasetçileri tereddüt etmemeli, gecikmemelidirler. Tereddüt eder ve gecikirlerse, petrol kuyularındaki İngiliz siyasetinin yanıbaşında kanlı kuyular hazırlayacak olanlar yine o Kürtlerdir. (Bravo sesleri, alkışlar) Biz hakkımızı istiyoruz. Ve haklı bir sesle tüm insanlığa haykırıyoruz ki, bizim hakkımız verilmelidir. Ve hakkımızı isterken hakkımıza karşı olan Lord Gürzon'ların iğrenç seslerine kulaklarımızı tıkıyoruz. Bu hakkımız teslim edilmezse, o beğenmediği Kürtlerin elleri ile açacağımız kuyularda İngiliz siyasetini boğacağız. Tanrı tanık olsun. ...»

Bitlis mebusundan sonra konuşan Muş mebusu Hacı İlyas Sami Efendi özetle şunları söylüyor:

«Gazetelere göre, Lord Gürzon'un barış masasında görüşmelerde sarfedilmiş iki iğrenç sözü var: biri bağlı olmakla övündüğüm soy ve milletimin tahkiri, ikincisi, Kürt temsilcilerinin Mustafa Kemal Paşa'nın tayini ile mebus oldukları... Lord Gürzon kesin bir birlik ile meydana çıkan tabi sınırlarımız içindeki iki soylu topluluğun arasında bozgunculuğun değeri olmadığını bildiği için en güçsüzlerin silahı olan küfürbazlık derecesine düşmüştür. Bence Lord Gürzon'a söylenecek iki şey vardır: Kâzım Karabekir Paşa komutasında üç vilayet (Kars, Ardahan, Artvin)de yazdığı zafer tarihlerinde, bayrağını, mızrağını, atını oynatan temiz Kürt soyu ve Türk ulusuydu. Yunan gibi adi ve alçak düşmanı kaderi olan felaket çukuruna gömerken dökülen kanlar gene Türk ile Kürt kanı idi. Bundan ötürü şu iki fedakarlığı yapan ve kendi çıkarını Türk'ün kurtuluşunda bulan Kürtler mutluluğu da Kürt'le Türk'ün birliğinde bilirler.»

Sonraki yıllarda, doğu Anadolu'da uygulanan zorla aşimilasyon politikası, Kurtuluş Savaşında izlenen demokratik, eşitlikçi, özgürlükçü ulusal politikanın tam karşıtıdır. Demokratik politika Türk ile Kürd'ü birbirine perçinledi. En çetin koşullarda birliği sağladı, emperyalist tertipleri bozdu. Bu politika sonucu, Türk - Kürt kardeşliği tarih önünde başarılı sınav verdi. Bugün halkımızın tüm kesimlerinin birliğini, ülke bütünlüğünü savunan her yurtsever, Kurtuluş Savaşımızın demokratik, ulusal politikasını örnek almakla yükümlüdür.

İkinci politikanın, ulusal baskı politikasının sonuçları ortada: Bir ulusal topluluğun varlığının inkarı ve ulusal baskı politikası ancak Türk ile Kürd'ün arasına uçurumlar açmaya, halkın birliğini baltalamaya, her çeşit emperyalist tertiplere elverişli bir ortam hazırlamaya yaramıştır. Bu anti-demokratik politika her iki tarafta şoven duyguları kışkırtmakta ve emekçi halkın bilinçlenmesine engel olmaktadır. İşbirlikçi sömürücü sınıfların bu politikaya sarılmaları raslantı değildir.

Bugün birliği ve ülkenin toprak bütünlüğünü tutarlı biçimde savunmakla yükümlü yurtseverler bu acı gerçeği görebilmeli ve Kurtuluş Savaşımızın ulusal-demokratik geleneğini bu alanda da sürdürmelidirler.

Anti-Emperyalist Anti-Oligarjik Devrime Toplu Bakış

Günümüzde, dünyanın bir çok yerinde devrimler oluyor. Son iki örnek; İran ve Nikaragua. Bu devrimlerin ortak özellikleri var: Emperyalizme, işbirlikçilerine vede onların eseri faşizm'e karşı cepheler oluşturmuşlar. Ulusal ve Demokratik cepheler. Biraz geriye git, Angolasında bunu görürsün. Biraz daha geriye git Cezayirinde yine bunu. v.b.

Bu cepheler, emekçi halkın hemen hemen tüm sınıf ve tabakalarının devrimci hareketini ortak düşmana karşı bağrında birleştiriyor. Çünkü emperyalizmin hakkından ancak böyle gelinebiliyor. Bu cephelerin içinde, bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu edinmiş örgütler yani işçi sınıfının devrimci hareketi de yerini alıyor. Cephe içinde etkinliği ne ölçüde olursa olsun (gönül isterki en etkin olsun) böyle bir cephenin oluşumunda rol oynayan proleter devrimci hareket, bilimsel sosyalizmi yaratıcı bir tutumla hayata geçiriyor demektir. Söz konusu olan sosyalizm'e giden yolun olabildiğince temizlenmesidir.

Ülkemize gelince; cephe bir yana proleter devrimciliğini ya da işçi sınıfı sosyalistliğini kendinden başka kimseye yakıştırmayan seksen tane grup var. Bunlardan bir tanesi de «Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi» (THKC).

1970 sonlarında, Aydınlık Sosyalist Dergi de savunulan proleter devrimci çizgiden kopan Mahir Çayan arkadaş tarafından örgütlenmiş bir cephe. Ama sözünü ettiğimiz cephelerle bir ilgisi

yok bu «cephe»nin. Proleter devrimcilik iddiasında bulunan bir grubun, «bilimsel sosyalizm Türkiye'ye ancak böyle uygulanır, devrim böyle olur» düşüncesiyle harekete geçmesi sonucu, kendilerine bu adı takmalarından ibaret, işin aslı. Kaldı ki, günümüzde THKC de en azından sekiz parçaya bölünmüş durumda. Hemen hepsi de Çayan'ı en iyi savunup, görüşlerini en iyi uyguladıkları savıyla çıkıyor ortaya.

Aslında olay THKC'den ibaret değil. THKC'nin bağlı olduğu bir de THKP (Türkiye Halk Kurtuluş Partisi) var; ya da vardı. Çayan THKC'yi THKP'nin askeri yani «savaş örgütü» olarak düşünmüştü. Ama en kısa zamanda THKC'nin eylemleri THKP'ye egemen oldu.

Bu gün, Çayan'ın görüşlerini en iyi uygulama savıyla hareket edenlerin çoğu yalnızca THKC'nin eylemlerini taklit etmeye çalışıyor.

Bu bakımdan THKP ve THKC başından hangi anlayışla hareket etti, sonra neleri savunur oldu, bunları sırasıyla ele almanın yararı var.

AYDINLIK SOSYALİST DERGİDEN AYRILIŞIN İDEOLOJİK GERÇEKLERİ!

«Aydınlık Sosyalist Dergi'ye Açık Mektup» adlı broşür'ü okuyanlar, ideolojik ayrılık nedenlerinin üç ana başlık altında toplandığını bilirler.

Bunlar :

«1 — Devrim anlayışı
2 — Çalışma tarzı
3 — Örgüt anlayışı» olarak sıralanmıştır.

Bu konular zamanında Aydınlık Sosyalist Dergide uzun uzun yanıtlandı. Üstelik, bu hareket'in «çalışma tarzını, devrim ve örgütlenme anlayışını» pratikte de gördük. Ancak bir şeyi belirtmede yarar var. «Aydınlık Sosyalist Dergiye Açık Mektup» broşürün de konulan ayrılık noktalarının dışında Çayan'ın Türkiye için düşündüğü devrimin niteliği yine de Milli Demokratik Devrimdi. Yani «cephe» hareketi başlangıçta bir süre «MDD»yi savundu. Sonra Çayan «Anti - emperyalist - anti - oligarşik devrim» diye bir tez attı ortaya. Bugün Çayan'ı şu ya da bu biçimde izleyenlerin çoğu Milli Demokratik Devrim deyimini iyice sildiler defterlerinden.

Biz ilkin, ««Anti - emperyalist anti - oligarşik devrimle» Milli Demokratik Devrimin bir kıyaslamasını yaparak böylece, ikisi-

nin arasında ne farklar var, Çayan'ın ortaya attığı tez ne denli tutarlı; görelim.

Aslında bu konu «Bağımsız Türkiye» dergisinde ele alınmıştı. Ama bir kez daha göz atmakta yarar var.

Mahir Çayan'a ve izleyicilerine göre, Milli Demokratik Devrim, devrim öncesinin Çin'i gibi yarı - sömürge, yarı - feodal ülkeler için geçerlidir. Milli Demokratik Devrimde ideolojik öncülük esastır. Temel olan kırlardır. Temel güç yoksul köylülüktür. Temel eylem biçimi halk savaşıdır şehirler kırlardan kuşatılır.

Fakat Türkiye, devrim öncesinin yarı - sömürge, yarı - feodal Çin'i değildir. Ondan çok farklı bir yapıya sahiptir. Emperyalizmin üçüncü buhran döneminde, emperyalizm tarafından yönlendirilen kapitalizm gelişerek egemen üretim biçimi haline gelmiş, yine emperyalizm tarafından yönlendirilen işbirlikçi burjuvazi gelişerek «tepeden inme» tekelci burjuvazi durumuna yükselmiştir. Dolayısı ile Oligarşinin temel unsurunu, belirleyici gücünü tekelci burjuvazi oluşturmaktadır. Kısacası, bu yapısı ve özellikleriyle ülkemiz, devrim öncesi Çin'inden çok farklıdır. O halde bizim toplumumuz için Millî Demokratik Devrim geçerli olamaz. Bizim önümüzdeki devrimci adım anti - emperyalist anti - oligarşik devrimdir. Bu devrimde işçi sınıfının ideolojik öncülüğü esastır. Temel eylem biçimi halk savaşıdır. Devrim, kırlardan şehirlerin kuşatılması biçiminde gelişecektir.

Feodalizm, kapitalizmin «gelişimine uygun olarak tasfiye edilmiştir». Bazı feodal kalıntılar kalıntılar olmakla ve «tekelci burjuvazi çeşitli konulardan bunlarla ittifaka gitmekle» birlikte önemli bir güç teşkil etmezler. Esas olarak üst yapıda ideolojisini muhafaza etmeye çalışırlar.

Budur, bu konuda, özet olarak söyledikleri Mahir Çayan arkadaşın görüşlerini savunan «Devrimci Yol» kesiminin anlayışıdır bu. Çayan'ın aynı konuda ne dediğine geçmeden, bir şeye dikkatleri çekelim. Görüyoruz ki, bizim için geçerli olmadığı söylenen millî demokratik devrimde de, geçerli olduğu iddia edilen anti - emperyalist anti - oligarşik devrimde de öncülük konusu, temel güç, temel savaş alanları, temel eylem biçimi v.b. hep aynıdır. Ortada iki ayrı toplumun ve iki farklı strateji yoktur. Her ikisinde de söz konusu olan tek ve aynı devrim stratejisidir. Peki, nerede kaldı, Türkiye'nin devrim öncesi Çin'inden farklı yapıya sahip olduğu iddiası? Söz konusu olan aynı stratejiye başka başka adlar vermektir. İki farklı yapının getirdiği ayrılık yalnızca adlandırmadadır.

Mahir ÇAYAN'ın görüşlerin savunanların, milli demokratik devrim terimini kesinlikle bir yana attıkları, ve geçersiz saydıkları zaman, düştükleri bu durum, kolay kolay açıklanamaz.

Bu arkadaşlar, durumun farkında değilseler de, Mahir Çayan farkındadır: «(Anti - emperyalist ve anti - oligarşik devrim kavramı kavram olarak milli demokratik devrimden pek farklı değildir, diyor Çayan. Ancak geniş bir muhtevayı ve niteliği belirtmektedir. Emperyalizmin III. bunalım döneminin emperyalist işgal biçimi (ni) belirtmesi açısından bu kavram daha tutarlıdır. Millî Demokratik Devrim kavramı, genellikle, emperyalizmin eski istismar metodlarının temel olduğu dönemi karakterize etmektedir)» (Bütün yazılar S. 371 - 372)

Görüleceği gibi Çayan, milli demokratik devrim kavramını elinin tersiyle bir yana itmemektedir. Çünkü, kendi tasarladığı devrimde de Çin'de olduğu gibi, işçi sınıfının ideolojik önderliği esastır; temel güç köylülüktür, temel alan kırlardır, temel eylem biçimi halk savaşıdır; ve devrim kırlardan şehirlere doğru bir rota izleyecektir. Besbelli ki Stratejiler aynıdır. Bunun farkında olan Çayan, bir parantez açarak da olsa, milli demokratik devrimrimle ilgili notu düşmek zorunluluğunu duymuştur.

Oysa, ikisini kavram olarak pek farklı bulmadığı halde, Çayan'ın bu noktada yaptığı karşılaştırma, sağlıklı bir karşılaştırma değildir. Çünkü bir devrimin anti - emperyalist ve anti - oligarşik olduğunu söylemek, devrimin stratejik hedeflerini (hedef aldığı sınıfsal güçleri) göstermektedir. O devrimin niteliğini (sosyalist midir, demokratik midir, milli midir) belirtmek değildir. Nitekim, kendisi de, «Starejik hedefimiz Anti - Emperyalist Anti - Oligarşik devrimdir» demekle yetiniyor. Yani «kime karşı devrim?» sorusunu cevaplandırıyor ama« hangi devrim?» sorusunu cevaplandırmıyor. (s. 371)

Tıpkı bizim, Milli demokratik devrimi, anti - emperyalist ve anti - feodal devrim olarak nitelendirdiğimz gibi.

İşte, anti - emperyalist ve anti - oligarşik devrim'i, kavram olarak yukarıdaki anti - emperyalist ve anti - feodal devrimle kıyaslamak, eğer aralarında pek farklı olmadığı söylenecekse, bunu bu kıyaslamadan sonra söylemek gerekirdi. Böyle bir karşılaştırma sağlıklıdır. Çünkü Milli Demokratik Devrim, emperyalizme karşı olduğu için MİLLİDİR; feodalizme karşı olduğu için **DEMOKRATİKTİR.**

Peki emperyalizme ve oligarşiye karşı olan, bunları hedef alan devrimin niteliği nedir? Anti - emperyalist olduğu için, besbelli ki MİLLİ Devrimdir. Anti - oligarşik olduğu için bu devri-

mi nasıl nitelendireceğiz? Burada işin içine, feodal ilişkilere verilecek önem girmektedir.

Gerek Mahir Çayan'da, gerekse bu gün onun görüşlerini suvunanlarda, egemen anlayışı, feodal ilişkilerin geniş ölçüde tasfiye olduğu, etkinliğini yitirdiğidir. Hatta, feodal ilişkileri; neredeyse yok saymaktadırlar. Ama yine de oligarşiye egemen sınıflar ittifakı demekte, ancak temel belirleyici gücünün tekelci burjuvazi olduğunu söylemektedirler.

Çayan şöyle diyor: «Yeni sömürgeci metodların temelinde, emperyalist tekellerin aç gözlü sömürü politikasına cevap verecek şekilde, sömürge ülkelerde meta pazarının genişletilmesi, yukarıdan aşağıya kapitalizmin bu ülkelerde hakim ürtemi biçimi olması, merkezi güçlü otoritenin egemen olması sonucunu doğurmuştur. «Yukarıdan aşağıya demokratik devrim» belli ölçülerde gerçekleştirilmiş; üst yapıda feodal ilişkiler genellikle muhafaza edilirken (emeğin feodal sömürüsü sürdürülüp, feodal idolojiler muhafaza edilirken...) alt yapıda kapitalizm egemen unsur haline gelmiştir. (Pazar için üretim)» (s. 331)

Bu satırlar, demokratik devrimin «yukarıdan aşağıya» belli ölçülerde gerçekleştirildiğini anlatmakla birlikte, hangi ölçüde gerçekleştiği hakkında açık bir fikir vermemektedir. Ve yine demokratik devrimin «belli ölçüde gerçekleştirildiği» söylemekle birlikte, bu satırlar içinde, demokratik devrimin önümüzdeki bir görev olduğuna ilişkin yeterli gerekçe vardır. Çayan, «...üst yapıda feodal ilişkiler genellikle muhafaza edilirken» demekte ve bu sözünü bir parentezle şu şekilde açmaktadır, (emeğin feodal sömürüsü sürdürülüp, feodal ideolojiler muhafaza edilirken...»

Burada Çayan'ın emeğin feodal sömürüsünü üst yapı unsuru saymasını bir kalem sürçmesi olarak değerlendiriyoruz. Bu kadar büyük bir hatayı kendisine yakştırmıyoruz. Ancak üzerinde durulması gereken nokta M. Çayan'ın, emeğin feodal sömürüsünün hâlâ sürdürüldüğü fikrinde olmasıdır. Bu tamamen ekonomik bir olaydır: alt yapısal bir olgudur. Zaten alt yapı dayanağı olmasa feodal üst yapı unsurları uzun süre muhafaza edilemez. Örneğin Dedelik, Şeyhlik, Seyitlik gibi hâlâ süren ilişkiler, yalnızca din açısından bakıldığında üst yapı unsurlarıdır. Ama bunları hâlâ yaşatan bir ekonomik alt yapı vardır. Bunlar çok yerde ve bizzat feodal toprak ağasıdırlar; yadafeodal toprak ağalarına yaslanmaktadırlar. Ayrıca içine kapalı köy ekonomisi de bu kurumlara elverişli bir ortamdır.

Kısaca, M. Çayan'ın satırlarına bakarak önümüzdeki devrimin bir niteliğinin de demokratik olacağı sonucunu çıkarmak

yanlış olmaz. Ve Mahir arkadaşın, milli demokratik devrim kavramıyla anti - emperyalist anti - oligarşik devrim kavramının pek farklı şeyler olmadığını belirtmek zorunluluğunu duyması bu yüzdendir.

Ama yine de Mahir Çayan feodal ilişkilerin varlığını fazla küçümsemekte, hiç değilse bunu düşündürtecek biçimde, bir iki yuvarlak sözle geçiştirmektedir. Bu da, oligarşi kavramını esas olarak tek bir sınıf içinden çıkmış azınlığın üzerine dayandırmak (tekelci burjuvazi) fikrinden doğmaktadır. Dolayısı ile, gerçek bir sanayileşmeye dayan masa da, yadsınamayacak bir şey oolan bağımlı kapitalizmin gelişmesi gereğinden fazla abartılmaktadır. Feodalizmin tasfiyesi, demokratik devrimin gerçekleştirilmesi konusunda neredeyse T.İ.P. oportünizminin, bu konudaki anlayışına varılmaktadır. Fakat bu noktada T.İ.P. kendi açısından daha tutarlıdır. Çünkü sorunu böyle çözümledikten sonra önümüzdeki devrimin sosyalist devrim olduğunu savunmaktadır.

Gerçekten, burjuva demokratik devrim «belli ölçüde» gerçekleştirilmişse, feodalizm tasfiye edilmiş ve yalnızca üst yapıda korumaya çalışılıyorsa, bu kadar önemsizleşmişse, önerilecek devrimin, sosyalist devrim olması akla daha yakındır.

Eğer oligarşiye karşı anti - oligarşik bir devrimde oligarşinin karnını yardığımızda içinden esas olarak tekelci burjuvazi çıkacaksa, lamı cimi yok, bu sosyalist devrimdir. O zaman anti - emperyalist ve anti - oligarşik devrim, hem milli (bağımsızlığımızı kazandıran bir devrimdir) hemde sosyalisttir. Özellikle, feodalizmin tasfiyesi konusunda kraldan fazla kralcı bir tutum gösteren arkadaşların, düştükleri durum budur. Bu duruma, kaba deyimiyle «Mahircilik» yarışı başlayınca Mahir arkadaşa özgüymüş gibi görünen kavram ve görüşleri (Türkiye için geçerliliği tartışma götürür olan şeyleri) herkesten fazla savunmak, ve bunları açmaya, açıklamaya kalkmak neden olmaktadır. Bu yapılırken Çayan'ın tartışma götürmeyecek bazı doğru görüşleri, toz duman içinde kalmakta, unutulmaktadır.

Böyle bir Türkiye tahlilinden sonra önümüzdeki devrimin sosyalist olmadığını söylemek bir çelişki olmakla birlikte, yine de olumlu bir şeydir. Çünkü stratejik hedefleri emperyalizm ve oligarşi olan (anti - emperyalist ve anti - oligarşik) devrim; feodalizmin tasfiyesi, bağımlı kapitalizmin gelişmesi, işbirlikçi burjuvazinin tekelleşmesi süreçleri fazla abartılmadığı sürece, millî demokratik devrimden başka bir şey değildir. Ve zaten sosyalist devrim ile milli demokratik devrim arasında nitelik olarak bunlardan ayrı bir başka nitelikte, bir üçüncü devrim yoktur. Hedefi emper-

yalizm ve oligarşi olan devrim ya millî ve demokratik olacaktır ya da sosyalist.

Bilindiği gibi Mahir Çayan'ın, anti - emperyalist ve anti - oligarşik devrimin kavram olarak millî demokratik devrimden pek farklı olmadığını belirtirken, anti - emperyalist ve anti - oligarşik devrim kavramı lehine öne sürdüğü gerekçe, «Emperyalizmin üçüncü bunalım döneminin emperyalist işgal biçimi (ni) belirtmesi açısından bu kavramı daha tutarlı» bulması ve Millî Demokratik Devrim kavramının ise «genellikle, emperyalizmin eski istismar metodlarının temel olduğu dönemi karekterize ettiği» yolundaki görüşüdür.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, devrim, «kime karşı?» sorusunu yanıtlayıp, «hangi devrim?» sorusunu karşılıksız bırakan anti - emperyalist ve anti - oligarşik devrim kavramı Millî Demokratik Devrim yerine konamaz. Konabileceğini, bir an için kabul etsek bile, Çayan'ın öne sürdüğü gerekçe, haklı ve soruna çözüm getirici değildir. Çünkü, bir devrimin niteliğini istismar (sömürü) metodları (yöntemleri) değil, bu metodların yeniliği ya da eskiliği hiç değil, sömürünün niteliği belirler.

Eğer bir yerde feodal sömürü varsa («emeğin feodal sömürüsü sürüyorsa») buna son verecek olan devrim, DEMOKRATİK devrimdir. Eğer bir yerde şu ya da bu yöntemlerle olsun emperyalist sömürü ve tahakküm varsa buna son verecek olan devrim MİLLÎ devrimdir.

Üçüncü bunalım döneminin emperyalist işgal biçimi olarak kastedilen şey gizli işgal olgusudur. Bazı çevreler bu nedenle, emperyalizmin orduları açıkca ülkeyi işgal edip saldırıya geçinceye kadar devrimin millî (anti - emperyalist) niteliğini bir yana atarlar ve buna dayanarak yalnızca demokratik devrim ya da demokratik halk devrimi v.b. gibi kavramlara saplanırlar. Çayan bu konuda şunları söylüyor: «Ülkemizdeki baş çelişki oligarşi ile halkımız arasındadır. Oligarşi içinde bizzat emperyalizm yer aldığı için devrimci savaş sadece sınıfsal plânda yürümiyecektir. Savaş, sınıfsal **ve ulusal plânda** yürüyecektir. Şüphesiz oligarşik devlet cihazının militarize gücü yetersiz kalıp, Amerikan ordularının açıkça savaş içinde yer almasına kadar sınıfsal yan ağır basacaktır.

Ülkemizdeki revizyonist ve pasifistler emperyalizmin ikinci yeniden paylaşım savaşından sonra istismar metodlarında yaptığı değişikliği yani ekonomik, politik ideolojik ve askerî gizli işgâl esprisini gözden kaçırarak, emperyalizmin eski sömürü metodunun ağırlıklı olduğu dönemlerdeki geri bıraktırılmış ülkelerin devrimcilerin yaptığı gibi ,emperyalizmi dışsal bir olgu kabul edip,

onunla hakim sınıfları kalın çizgilerle ayırmaktadırlar. İster baş çelişkiyi feodalizm ile köylüler arasında tespit eden oportünüstler olsun, ister yerli tekelci burjuvazi ile emekçi kitleler arasında tespit eden oportünistler olsun, bu tesbitleri ile Amerikan emperyalizminin ekmeğine yağ sürmektedirler. Amerikalı işgalcilerin bizzat kendileri bütün güçlerini kullanarak, her çeşit ince metotları kullanarak işgallerini gizlemeğe çalışmaktadırlar. Bu kesin ayırımlı tesbit, Amerikalı emperyalistlerin bu yöndeki gayretlerini «soldan» takviye etmekten başka birşey değildir.» (Bütün Yazılar S: 373 - 374).

Besbelli ki, Çayan, emperyalizm ülkeyi açıkca işgal etmemiş ve aktif saldırı durumunda değil diye devrimimizin milli (anti - emperyalist) yanını görmezden gelenlere, karşıdır. Emperyalizmi oligarşinin içinde değerlendirmesine karşılık, devrimi yalnızca anti - oligarşik olarak değerlendirmek gibi bir tutum içine girmiyor, tam tersi, devrimin her dönemde anti - emperyalist nitelik taşıdığını vurgulamak için, anti - emperyalist kavramına en başta yer veriyor. Eğer yalnızca, anti - oligarşik devrim demekle yetinseydi, bu, Çayan'ın oligarşi anlayışına göre bir tutarsızlık olmayacaktı; ama devrimin milli yanı gizlenmiş olacaktı. Bu bakımdan Çayan'ın, devrimin her dönemde anti - emperyalist olduğunu vurgulamak anlayışını olumlu bulmamak ve buna katılmamak olanaksız. Ancak, olanaksız olan birşey daha var; o da anti - emperyalist devrim kavramının, emperyalizmin gizli işgalini belirtmesi bakımından, milli devrim kavramından niçin daha tutarlı bulduğudur. Çünkü Çayan, emperyalizme karşı (anti - emperyalist) bir devrimden söz ederken, istese de istemese de niteliği milli olan bir devrimden sözetmektedir. Çok söyledik anti - emperyalist devrim milli devrimdir. Milli devrim, anti - emperyalisttir (emperyalizme karşıdır). Bu bakımdan iki kavramdan birinin ötekinden daha tutarlı olduğu iddia edilemez. Biri devrimin kime karşı olduğunu belirtiyor, diğeri hangi nitelikte bir devrim olduğu sorusunu yanıtlıyor.

Mahir Çayan'ın milli demokratik devrim yerine, getirdiği adlandırmada tek orijinallik «anti - oligarşik» devrim kavramıdır. Bu kavram, devrimin demokratik niteliğini kesinlikle gözden ırak tutmaktadır. Ancak böyle bir adlandırma Mahir arkadaşın ve hele yandaşlarının sınıf tahlilleri açısından tutarlıdır. Eğer devrimin demokratik niteliğini yadsımamakla birlikte seçilen terim, devrimin demokratik niteliğini belirtmede yetersiz kalıyorsa bu, hatalı bir adlandırmadır.

Ancak, Çayan'da ve özellikle yandaşlarında, sorun yalnızca adlandırmada bir hata olarak ele alınamaz. Eğer bağımlı kapitalizm, temsilcisi olan işbirlikçi burjuvazi tekelleşecek kadar gelişmişse, feodalizm tasfiye edilmiş, yalnızca üst yapda feodal ideoloji korunmaya çalışılıyorsa, ülkede esas olarak emperyalizme bağımlı tekelci bir burjuva azınlığın egemenliği sözkonusuysa, «kime karşı devrim?» sorusuna verilecek yanıt, oligarşiye karşı (anti - oligarşik) devrim olabilir. Çayan'da ve özellikle yandaşlarında pek bir tutarsızlık yoktur.

Bu durumda «hangi devrim?» sorusunun karşılığı, eğer aynı tutarlılık sürdürülecekse, «sosyalist devrim» olmalıdır. Ancak, başta da söylediğimiz gibi, Çayan ve yandaşları önümüzdeki devrimin sosyalist olduğunu söylememektedirler. İşte bu bir tutarsızlıktır, ve anti - oligarşik devrimin hangi nitelikte bir devrim olduğu konusunu da boşlukta bırakmaktır.

Öte yandan Çayan, devrimin hem ulusal hem de sınıfsal planda yürüyeceğini «Amerikan orduları açıkça savaş içinde yer alıncaya kadar sınıfsal yan'ın» ağır basacağını söylemektedir. Devrimin ulusal yanını belirleyen besbelli ki anti - emperyalist olmasıdır. Peki sınıfsal yanını belirleyen olgu nedir? Yalnızca oligarşinin temel gücü, belirleyici gücü, tekelci burjuvaziye karşı olması mı? Yani anti - kapitalist olması mı? Bunu iddia etmek, önümüzdeki devrimin sosyalist devrim olduğunu söylemektir. Ama feodalizm tasfiye edilmiş ve yalnızca üst-yapıda korunmaya çalışılıyorsa ve oligarşi esas olarak tekelci bir burjuva azınlığın egemenliğiyse, o zaman da devrimin anti - kapitalist olduğunu iddia etmek gerekir. Özellikle Çayan'ın bugünkü yandaşları bu tutarlılığı göstermek zorundadırlar. Ama gösteremezler, çünkü işçi sınıfının ideolojisinin öncülüğüne, temel güç olarak köylülüğe, temel savaş alanı olarak kırlara dayalı ve kırlardan şehirlerin kuşatılması biçiminde gelişen bir devrim stratejisi havada birşey olacaktır. Çayan'ın koyduğu, yandaşlarının ise daha fazla abarttığı, bağımlı kapitalizmin gelişmesinin, işbirlikçi burjuvazinin tekelleşmesinin, feodalizmin tasfiyesinin Türkiye'de kırsal alanda sınıfsal yapıyı bozmayacağı düşünülemez. Ne kır proleteri, ne de kır küçük burjuvazisi olarak niteliyebildiğimiz feodal sömürü ve tahakküm ilişkileri içindeki geniş yoksul köylü kitleleri, bu durumda bir kısmıyla tarım proletaryası bir kısmıyla köy küçük burjuvazisi niteliğine bürünmek zorundadır. Eğer çözülme toprakta kapitalist büyük üretime dönük bir çözülme ise, köylülüğün en geniş devrimci kesimini tarım proletaryası oluşturur, gerçekçi olmamakla birlikte bir varsayım olarak belirtelim ki,

köylülüğü temel güç olarak alan ve tabanını esas olarak tarım proletaryasının oluşturduğu bir devrim ancak sosyalizme yönelmiş bir devrim olabilir. Çünkü bu devrimin çözümlediği çelişki tarımda proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkidir.

Eğer feodalizmin çözülmesi toprakta büyük üretime dönük değilse, kırlarda küçük çaplı üretim ve köy küçük burjuvazisi ağır basacaktır. Eğer kırlarda, esas güç olarak, kendinden daha devrimci bir sınıfın iticiliği yoksa, bu küçük burjuvazinin kararlı ve tutarlı bir devrimci güç oluşturacağını ve devrimin temel gücü olabileceğini düşünmek olanaksızdır.

Açıktır ki, anti - emperyalist anti - oligarşik devrim kavramının gizli işgali daha iyi belirtmesi açısından milli demokratik devrim kavramından daha tutarlı olduğu iddiası boş bir iddiadan öteye gidemez. Üstelik anti - oligarşik devrim kavramı, sosyalist devrim mi yoksa demokratik devrim mi konusunda yarattığı karışıklık yüzünden sağlıksız bir adlandırmadır. Hem sosyalist devrim önermeyip, hem ülkedeki kapitalistleşmeyi, burjuvazinin tekelciliğini (oligarşiyi) feodalizmin tasfiyesini bu kadar abartmak, çelişkiye düşmektir.

Öte yandan Çayan olsun, yandaşları olsun, bağımlı kapitalizmin gelişmesi ve feodalizmin tasfiyesi konusunda abartılmış iddialarına bağlı olarak, işbirlikçi burjuvazinin tekelleşmesini ileri sürerken yine kendi açılarından belirli bir tutarlılık içindedirler. Ancak bütün bunlara bağlı olarak işçi sınıfından olması gereken nicel ve nitel gelişim sorusunu es geçiyorlar. Bir ülkede kapitalizm ve burjuvazi ne denli gelişirse, işçi sınıfı da o denli bir gelişime uğrar. Bu konu suskunlukla geçiştirilse de, «anti - emperyalist ve anti - oligarşik» devrimde Türkiye işçi sınıfına devrim öncesi Çin işçi sınıfının devrimdeki sınırlı rolünü oynatmaya kalkışmak, kapitalizm geliştiği, burjuvazi tekelleştiği halde, işçi sınıfında önemli bir (nicel - nitel) değişiklik olmadığını dolaylı da olsa savunmak demektir.

Çayan feodalizmi tasfiye ettirirken, kırda sınıfsal yapının uğrayacağı değişiklik konusuna değinmemiştir. Bu günkü yandaşları, feodalizmin tasfiyesi sorununda daha da ileri gitmelerine karşın, aynı konuya bir türlü çözüm getiremiyorlar.

Çayan, bağımlı kapitalizmin gelişmesine uygun olarak, burjuvazinin uğraması gerektiği değişikliği vurgularken, sorunu sanki işçi sınıfında hiçbir gelişme olmamış gibi koymaktadır. Bu gün yandaşları da aynı çelişik tutumu sürdürüyorlar.

Lenin «Proletarya İhtilali ve Dönek Kautsky» adlı yapıtında şöyle der: «Ne doğada ne de toplumda« saf» bir görünüş vardır,

olamaz da. Marksist diyalektiğin bize öğrettiği budur. Çünkü diyalektik gösterir ki, saflık kavramı, belli bir darlık, bir konuyu tüm olarak, bütün ayrıntılarıyla kavramayan insan algısının tek yanlılığıdır. Dünyada «saf» kapitalizm yoktur, olamaz da... Her zaman karşılaştığımız, feodalizmle, yobazlıkla, ya da başka bir şeyle karışmış olan bir kapitalizmdir...» (Bilim ve Sosyalizm Yayınları S. 39)

Lenin, 1915 ler Batı Avrupasının gelişmiş kapitalist ülkelerinden aldığı esinle konuşuyor. Önlerindeki devrimci adım, sosyalist devrim olan ülkelerden aldığı esinle. Gerçekten de, 1910 ların gelişmiş kapitalist ülkelerinde kapitalizm 1970 lerdeki durumu ile kıyaslanamıyacak kadar saflıktan uzaktır. Özellikle üst, yapıda feodal ilişkiler ve ideoloji, kapitalizmin «saf» lığını bozan bir unsur alarak bulaşmaktadır. Ama bu durum, o ülkeler için sosyalist devrim gerçeğini değiştirmiyordu.

Çayan'ın «emeğin feodal sömürüsünün» hâlâ «sürdüğü» görüşünden hareket etmeyip, O'nun «yukarıdan aşağıya demokratik devrim belli ölçülerde gerçekleştirilmiştir» yolundaki görüşünden hareket ederek, feodalizmin tasfiye edildiği iddiasını daha fazla abartan çevreler bu konuda, TİP'in oportünist yöneticilerinin kucağına düşmektedir.

Bu anlayış ülkede feodalizmin varlığını 1900 başlarının gelişmiş kapitalist ülkelerinin kapitalizmine bulaşmış feodalizm durumuna düşürüyor. Ama «saf kapitalizm yoktur, olamazda...» Ancak bu gündemdeki devrimin sosyalist devrim olduğu gerçeğini değiştirmez. Ülkede feodalizm tasfiye edilmiş ve hemen hemen yalnızca üst yapıda muhafaza edilmeye çalışılıyorsa, gündemdeki devrim sosyalisttir: İşte T.İ.P.'in kendi açısından tutarlı, ama sağ oportünist görüşü.

FEODAL İLİŞKİLER TASFİYE EDİLMEMİŞTİR!

Şu kadarı kesindir ki, ülkemizde feodalizm tasfiye edilmemiştir. Bu amaçla, hiç bir radikâl (köklü) girişimde bulunulmamıştır. Ancak, 1900 başlarını 1930 larla kıyaslarsak, 1930 ları, 1950 lerle kıyaslarsak, 1950 leri 1970 lerle kıyaslarsak, her dönemde feodalizm, yer yer bazı tersine gelişmeler olmakla birlikte bir önceki döneme göre gerilemiştir.

Feodalizmin gerilemesi, hatta yok olup gitmesi başka şeydir; feodalizmin tasfiye edilmesi başka şeydir. Tasfiye, doğrudan müdahaleyi, köklü girişimleri gerektirir. Tasfiye edenin bu amacı hedef almış doğrudan eylemleri, tasfiye edilenin de bu eylemlerin doğrudan hedefi olması gerekir.

Ülkemizde I. Milli Kurtuluş Savaşından sonra Cumhuriyetin ilânı ve buna paralel üst yapı değişiklikleri dışında feodal alt yapıyı doğrudan hedef alan hiç bir ciddi girişim olmamıştır. Ekonomik altyapı sürdükten sonra, kendi ideolojisini durmadan üretir. Bugün ülkede tarikatçılık, tekkecilik, yalnızca kâğıt üzerinde yasaktır. Açıktan açığa saltanatı ve hilâfeti savunan, şeriat düzeninin propagandasını yapan bir parti, M.C. iktidarı içinde ülkeyi idare edebilmiştir.

Emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvazinin feodal ilişkileri doğrudan doğruya hedef alan hiçbir köklü girişimleri olmadığı halde, feodalizmin tasfiye edildiğini (kimler tarafından?) söylemek, bu iki sömürücü ve gerici güce devrimcilik yakıştırmaktır.

Sorunu doğru kavrarsak, feodal ilişkilerin tasfiye edildiğini söyliyemeyiz. Olsa olsa, direkt değil de dolaylı etkilenmelerle; bir başka deyişle doğal olarak, yok olup gittiğini savunabiliriz. Fakat, ülkemizde bu ilişkiler yok olup gitmiş de değildir. Ve zaten gerçek bir toprak reform'u olmadan, toprakdan feodalizmin kökü kazınamaz. O halde yineliyelim ki, feodal ilişkiler geçmişe göre gerilemiş olarak hâlâ varlığını sürdürmektedir.

İKİ AYRI DÖNEM DEĞİL TEK BİR SÜREÇ

Söz konusu olan, bir ülkede feodalizm ile kapitalizmin yanyana yaşamasıdır. Biri esas olarak ortadan kaldıralı yüzyıllar olmuş, ancak geri bıraktırılmış ülkelerde şu ya da bu oranda varlığını sürdüren bir üretim biçimi. Öteki, şu ya da bu ölçüde ve şu ya da bu nitelikte olsun geliştirilmesi zorunlu olan, dünya ölçüsünde gelişmesini tamamlamış olmasına ve can çekişme aşamasında bulunmasına karşın çağını kapatmamış bir üretim biçimi.

Bağımlı ve sömürülen bir ülkeden söz ediyoruz... Dünya ölçüsünde gelişimini tamamlayıp emperyalizm aşamasına ulaşan kapitalizmin belirleyici özelliği, artık sermaye ihracıdır. Emtia ihracına dayanan sömürmenin, yer altı kaynaklarını talan biçiminde gerçekleşen sömürmenin yanında ve üstünde bu aşamaya özgü, yeni bir sömürü yöntemi, yani sermaye ihracı, çağa damgasını vurmuştur.

O halde emperyalizm, sömürüsünü gerçekleştirebilmek, bu zorunlu gereksinimini karşılayabilmek için girdiği geri bıraktırılmış ülkede, kapitalizmi geliştirmek zorundadır. Yoksa belirleyici özelliği olan sermaye ihracının bir anlamı kalmaz. Ancak amacı, gelişmiş bir kapitalist ülke, yeni bir emperyalist rakip yaratmak değildir. Kendi güdümünde, çarpık, kendisi ile kıyaslandığında cılız, fakat sermaye ihracı gereğini bir ölçüde karşılayan, emtia

ihracını da arttıran yani sınırlı da olsa, bir pazar yaratmak için, geliştirilen bağımlı kapitalizm yaratmaktır amaç. Yani, güdük, çarpık, bir sanayileşme; tüketime yönelik, hafif sanayi, montaj ve ambalaj sanayii.

Ancak böyle bir kapitalizm ve böyle bir sanayileşme için bile belirli bir altyapı gereklidir. Doğaldır ki, tam olarak geliştirilmemiş, kasıtlı bir biçimde çarptırılmış bir sanayi alt yapısı. O halde emperyalizmin sermaye ihracı ilkin zorunlu olarak (Barajlar, karayollar, limanlar gibi) bazı altyapı tesislerine yönelecektir. Ve ardından bunun üzerine bina edilecek olan çarpık sanayi tesislerine. Bu bakımından bir seçim söz konusu değildir ve olamaz. Yani önce sanayi yatırımlarını tercih edip, sonra altyapı tesislerine yönelmesi, ya da hiç yönelmemesi, düşünülemez. Ayni biçimde bağımlı ve sömürülen ülkede kapitalizmin temsilcisi olarak var olan işbirlikçi burjuvazi açısından da bu böyledir. Yani falanca dönemde emperyalizm ile ortaklaşa sanayi yatırımlarını tercih etmesi, filanca dönemde etmemesi gibi olasılıklar düşünülemez. Emperyalizme bağımlı ve onun tarafından yönlendirilen işbirlikçi burjuvazinin, emperyalizmin sermaye ihracının yöneldiği alanlara bağlı kalacağı besbellidir. Kısacası emperyalizm açısından da, işbirlikçi sermaye açısından da söz konusu olan, ilkin altyapı tesislerinden başlıyan doğal süreçtir. Dolayısıyla bağımlı kapitalizm geliştikçe çarpık sanayileşme yükseldikçe emperyalizm ülkeye daha fazla yerleşmiş olacak ve ekonomik alandaki çıkarlarını koruyabilmek için çeşitli yollardan siyasal denetimini de sıkılaştıracaktır.

Ne var ki, M. Çayan olsun, izleyicileri olsun, emperyalizm birinci ve ikinci bunalım dönemlerinde sanayi'e değil altyapı tesislerine yöneliyordu o yüzden «dış güç» idi, yerli burjuvazi de sanayi'i tercih etmiyordu bu nedenle işbirlikçi idi, oysa üçüncü bunalım döneminden sonra emperyalizm olsun yerli burjuvazi olsun sanayi yatırımlarını tercih etmeye başladılar, bu nedenle emperyalizm iç güç oldu ve yerli burjuvazi açısından da işbirlikçiliğin yerini tekelcilik aldı gibi açıklamalara başvurduklarında düştükleri durum kapitalizmin zorunlu olarak izlediği doğal süreci yadsımaktır. Yani, emperyalizm, işin başında da, isteseydi altyapı tesislerine yönelmeden sanayi'e yönelebilirdi, yerli burjuvazi de isteseydi o dönemde yatırım alanı olarak ticareti değil, sanayii seçebilirdi, ama işbirlikçi olduğu için bunu yapmadı şeklinde yada üçüncü bunalım döneminden sonra eğer emperyalizm, (İkinci Dünya Savaşında pazar kaybına uğramasaydı), altyapı tesisleriy-

le yetinir, sanayii yönelmezdi gibi gerçek dışı iddialar ileri sürer duruma düşmektir, bu.

Yineliyelim ki, cereyan eden birbirinden kapuk iki ayrı dönem değil, tek ve doğal süreçtir. Emperyalizm zorunlu sermaye ihracının gereğini yerine getirmek için girdiği geri bıraktırılmış ülkede kapitalist ilişkileri geliştirmek zorundadır. Bunun için de doğal olarak altyapı tesislerine yönelir, bağımlı kapitalizm geliştikçe ve çarpık sanayileşme yükseldikçe emperyalizme ekonomik ve siyasal bağımlılık artar, pekişir. Emperyalizmin ilkin altyapı tesislerine yönelmesi (İkinci Dünya Savaşında pazar kaybına uğramasaydı da) sanayi yatırımlarına yöneleceğinin kanıtıdır. Bu doğal sürecin başında da sonunda da ülke içinde emperyalist sömürünün (dış sömürü) ve tahakkümün gerçekleşmesinde onunla işbirliği edecek ve çıkarları buna bağlı olan bir yerli güç gereklidir. Bu da işbirlikçi dediğimiz egemen burjuvazidir. Bir yabancı ülke (emperyalist) ülkemizi sömürmektedir. Ülke içinde bir sınıf bu emperyalist (dış) sömürünün gerçekleşmesinde aracılık etmektedir; bu konuda işbirliğine gitmekte, çıkarlarını buna bağlamaktadır. Birincide de, ikincide de, üçüncü bunalım döneminde de olan budur.

GERİCİ VE SÖMÜRGEN ÜÇLÜ İTTİFAK

Bu zorunlu açıklamaları yaptıktan sonra, esas konumuz olan feodal ilişkilere dönelim. Amacı gelişmiş kapitalist bir ülke, emperyalist bir rakip yaratmak olmayan emperyalizmin gündeminde feodal mütegallibenin tasfiyesi yoktur. Burjuva demokratik devrimler döneminde güçlü bir biçimde tarih sahnesine çıkamamış, dolayısıyle feodalizmin kökünü devrimci bir biçimde kazıyamamış, kapitalizmin gelişip emperyalizme dönüştüğü çağda varlığını ve çıkarlarını emperyalist sömürüye aracılık etmeke bağlamış ve hiçbir devrimci niteliği olmayan işbirlikçi burjuvazinin de gündeminde böyle bir tasfiye hareketi yoktur.

Tam tersi, ülkede kapitalist ilişkileri yerleştirmiş olan bu iki güç, halka karşı bu çağ dışı ilişkilerin temsilcisi feodal mütegallibe ile ittifaka gitmişlerdir. Ne var ki emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvazinin sömürüsü kapitalist üretimi (şu ya da bu biçimde ve nitelikte) geliştirmeğe dayanır. Dolayısıyla bu durum, yani kapitalizmin gelişmesi, feodalizmin gerilemesine, feodal ilişkilerin nisbi olarak çözülmesine ve yer yer yarı - feodal bir kimliğe bürünmesine yol açar. Bir başka deyişle feodalizm, hemen hiçbir köklü (radikal) müdahaleye hedef olmadan, eşyanın doğası gereği kendiliğinden geriler. Ama devrimci bir müdahale olmadan,

tasfiye edliemez, kökü kazınamaz. Tarihin ölüme mahkûm ettiği hiçbir sınıf ayrıcalıklarını kendi eliyle teslim etmez. Bu ayrıcalıklar kendisinden koparılıp alınmalıdır. Çünkü kapitalizmin doğal gelişimi ve feodal ilişkilerin doğal gerilemesi, hiçbir zaman ülkeyi feodalizmden arınmış, gelişmiş bir kapitalist sanayi ülkesi durumuna yükseltemiyecektir. Tersine bu üçlü ittifak feodal ilişkilerin tasfiyesinin ve ülkenin gerçek sanayı ülkesi düzeyine yükselmesinin önünde engeldirler. Emperyalizm çağında geri bıraktırılmış ülkeler için, kapitalist yoldan kalkınma, gerçek bir sanayi ülkesi olma yolunu emperyalizmin kendisi tıkamıştır. Sömürulen ülke işbirlikçi burjuvası ve feodal mütegallibesi de bu tıkama işinde emperyalizmın yardımcılarıdır. Ulkede kapitalizm adına çarpık ve bağımlı gelişme hiçbir zaman dolaylı olarak feodal ilişkileri yok edecek güçte değildir ve olamıyacaktır.

Bugün Türkiye'de, yer yer tipik feodal, ağa - toprak kölesi ilişkisi içinde, yer yer yarı feodal bir biçimde feodal ilişkiler sürüp gitmektedir. Bu ilişkilerin sömürgen sınıfı feodal mütegallibe ülkede egemen bir güç olarak varlığını sürdürmektedir.

Ama herşeye karşın Türkiye, ne 1920'lerin ne 1950'lerin Türkiyesi'dir. Besin, giyecek gibi hafif tüketim sanayii alanlarında olsun, yine dayanıklı tüketim malları üreten montaj ve ambalaj sanayii dallarında olsun açılan her fabrika, tüten her baca, gerçek sanayileşmeyi ve kapitalist kalkınmayı temsil etmese de kapitalist üretimi nicel olarak arttırmaktadır. Bu anlamda bir kapitalist gelişme, ülkeyi bağımsız ve gelişmiş kapitalist-ülke durumuna yükseltmekten ve feodal ilişkileri tasfiye etmekten çok uzak olduğundan, milli bağımsızlığı sağlamak, feodal ilişkilerin kökünü kazımak, önümüzdeki bir görevdir. Bu görev, işçi sınıfı önderliğinde tüm emekçi Türkiye halkının eseri olacak olan MİLLİ DEMOKRATİK DEVRİM ile yerine getirilecek ve böylece sosyalizme geçilecektir.

YARIM MİLYARI AŞKIN ÇİN'DE VE 40 MİLYONLUK TÜRKİYE'DE İŞÇİ SINIFLARIN ETKİNLİĞİ AYNI OLAMAZ

Demek ki, biz, Çayan ile Türkiye'nin kapitalist ilişkiler açısından devrim öncesi Çin'inden farklı olduğu konusunda anlaşıyoruz. Yine biz kabul ederiz ki, feodal ilişkilerin yoğunluğu bakımından da ülkemiz devrim öncesi Çin'inden farklıdır. Anlaşamadığımız nokta, tekelci bir burjuva azınlığa dayalı oligarşi yaratabilmek için bağımlı kapitalizmin gereğinden fazla abartılması, ve buna bağlı olarak feodalizmin alt yapıda hemen tümü ile tasfiye

ettirilmesidir. Bunda anlaştığımız takdirde bir sosyalist devrim önermek zorundayız, öneririz de.. Ama biz feodal ilişkilerin tasfiyesinin önümüzdeki bir demokratik devrimin işi olduğuna inanıyoruz.

Türkiye'nin devrim öncesi Çin'inden farklı olduğu doğrudur dedik. O halde Çin devriminin ilk aşamasına gerçekleştirilmiş olan Milli Demokratik Devrim, önermemiz çelişki midir? Elbette ki hayır. Çin'deki devrim niçin Milli ve Demokratiktir? Çin'in ulusal bağımsızlığını kazandırdığı için Milli, Çin'de feodal ilişkileri tasfiye ettiği için Demokratiktir. Ve bu devrim Çin'de sosyalizm için zemin yaratmış, sosyalizme geçişi sağlamıştır. Hadi biz bir an için, Milli Demokratik Devrim kavramından vaz geçelim ve herhangi bir adla adlandıralım, önümüzdeki devrimi. Türkiye gibi bir ülkede bu devrimi gerçekleştirdiğin zaman ne yapmış olacaksın? Milli bağımsızlığımızı kazanmış, feodal ilişkileri tasfiye etmiş, sosyalizm için zemin yaratmış ve sosyalist kuruluş aşamasına geçmiş olacaksın. Yani, eşyayı adı ile çağırmaktan istediğin kadar kaç, o yine o eşyadır: Milli Demokratik Devrimdir.

Peki devrim öncesi Çin ile bugünün Türkiyesi arasındaki fark nasıl yansıyacaktır bu devrime? Bu fark, bildiğimiz gibi, o zamanın Çin'ine göre ülkemizde kapitalist üretimin daha yaygın olmasından gelmektedir. Yarım milyarı aşkın bir nüfusa sahip olan Çin'de o düzeydeki kapitalist üretimin yarattığı üç milyonluk işçi sınıfı nicel olarak, denizde bir damla gibidir. Oysa, kırk milyonluk Türkiye'de bağımlı kapitalist gelişmenin yarattığı dört milyonluk bir işçi sınıfı çok daha önemli bir güç olmuştur. Öyle ise her iki toplumda da işçi sınıfına aynı rolü oynatamazsın. İşte iki toplum arasındaki fark, işçi sınıflarının devrimde oynayacağı rollerde yansıyacaktır. Bu gerçekten hareket edersek, devrimimizin temel gücü olarak tek başına köylülüğü değil, işçi sınıfını da almak zorundayız.

İşçi sınıfının öncülüğünü yalnız ideolojik olarak değil örgütlü eylemleriyle, aktif mücadelesi ile bir işçi sınıfı öncülüğünü görmek zorundayız. Zaten, işçi sınıfının ideolojisini yani bilimsel sosyalizmi öncü edinmemiş, eylem klavuzu yapmamış hiçbir proleter devrimci hareket ve devrim düşünülemez.

Hele Çayan ve arkadaşları ülkedeki kapitalist gelişmeyi abartıp, feodalizmi tasfiye ettirip ve buna uygun olarak tekelci bir burjuva azınlığa dayalı oligarşi yarattıktan sonra, kapitalist gelişmenin bu abartılmış durumuna uygun olarak işçi sınıfının temel güç olduğunu ve onun fiili öncülüğünü bizden çok savunmalıydılar.

Buna karşın M. Çayan ve yandaşları, sanki devrim öncesi Çin'inde yaşıyormuşuz gibi adını değiştirse de, strateji olarak Çin devriminin stratejisini aynen kopya ediyorlar ideolojik öncülük, temel alan kırlar, temel güç köylülük, temel eylem biçimi Halk Savaşı, kırlardan şehirlerin kuşatılması.

EMPERYALİZMİN KARNI ESKİ KARIN DEĞİLDİR

Şimdi bu noktada bazı sorular sormanın gereği var.

Niçin kırlar temel alanlardır? Neden köylülük temel güçtür?

M. Çayan'da birinci sorunun karşılığı kırlar emperyalizmin yumuşak karnı olduğu içindir. Ikinci sorunun karşılığına ise M. Çayan'ın ve yandaşlarının feodalizmin tasfiyesinin ve bağımlı kapitalizmin abartılmasının sonucu olarak tutarlı bir yanıtı olamaz. Bu sorunun en mantıki yanıtı; «kırları temel alan seçtiğimiz için» olmak gerekir. Yani her iki sorunun karşılığında belirleyici olan emperyalizmin yumuşak karnıdır. Peki emperyalizm, karın kaslarını çalıştırıp sertleştirdiyse ne olacak? O zaman, kırlardan vaz mı geçeceğiz. Biz kendi adımıza söyleyelim ki vazgeçmiyeceğiz. Çünkü ülkede emeğin feodal sömürüsü halâ sürdüğü için, Türkiye halkının belki de en fazla ezilen sınıfı ile birlikte devrimimizin en büyük potansiyel güçlerinden birini oluşturan yoksul köylülük yaşıyor kırlarda. Bu nedenle kırlar, bizim için vazgeçilmeyecek temel alanlardır. Belirleyici olan budur.

Mücadele eden sınıfları harekete geçiren çelişkiler vardır. Devrimlerde temel ve yedek güçler bu çelişkilerden hareketle saptanır. Kırları temel güç olarak alırken bizim göz önünde bulunduracağımız şey devrimimizin bir niteliğinin de anti-feodal (demokratik) olduğu gerçeğidir. Yoksa, devrimin sınıfsal içeriği konusunda işleri karıştırırız.

Besbelli ki, demokratik devrim önümüzde bir görevse yoksul köylülük toplulumuzun en devrimci güçlerinden biri olarak, çok önemli bir potansiyel oluşturuyorsa, kırlar emperyalizmin yumuşak karnı olmasa da, biz yoksul köylülüğü temel güç olarak değerlendirip, ne yapıp yapıp demokratik devrimi gerçekleştirmekle yükümlüyüz.

Üstelik bugün kırların, emperyalizmin yumuşak olup olmadığı, hiç değilse ülkemiz için tartışılır. En azından düne göre yumuşaklığının ne ölçüde olduğu tartışılır. Biz emperyalizmin karnının artık pek yumuşak olmadığını, oldukça sertleştiğini M. Çayan'ın kendi yazılarından bile çıkartabiliriz. Örneğin «Stratejik hedefimiz Anti-Emperyalist ve Anti-Oligarşik Devrimdir» adlı yazıda M. Çayan, İkinci Dünya Savaşından önce, geri bıraktırılmış

ülkeler için emperyalizmi dışsal olgu olduğunu, sürecin feodal süreç olduğunu, merkezi otoritenin çok zayıf olduğunu, zayıf feodal mahalli devletçikler biçiminde bölünmüşlüğünü anlatıyor. Yine M. Çayan aynı yazıda şöyle demektedir: «Emperyalizmin üçüncü bunalım döneminde ise, bizim gibi ülkelerde, toplumsal süreç feodal süreç değildir. Emperyalizm de, sadece dışsal bir olgu değildir. Emperyalist üretim ilişkilerinin ülkenin ta en hücra köşelerine kadar uzanması, emperyalizmi aynı zamanda içsel bir olay haline getirmiştir. Zayıf-Feodal mahalli otoritecikler yerini, bizzat emperyalizmin de içinde yer aldığı güçlü oligarşik devlet otoritesine bırakmıştır...» (Bütün Yazılar S. 372 - 73)

Besbelli ki karın, aynı karın değildir.

Tutarlı ve tutarsız yanlarıyla «Anti-Emperyalist-Anti-Oligarşik devrim» budur. Şimdi, «Öncü Savaşı» konusuna geçebiliriz.

(Devam edecek)

EKB'den Neden Ayrıldık?

Bir yıl kadar önce TSİP bazı bağımsız, ilerici kadınlara kendi kadın örgütlenmesi içinde yer almalarını önermişti. Buna karşılık bu ilerici kadınlar tüm siyasetleri içine alacak olan demokratik bir kadın örgütlenmesinde anti - faşist ve anti - emperyalist kadın hareketinin birliğinin sağlanmasını istemişler ve bu yolda bir girişimde bulunmuşlardı. Bu girişim TİP, TEP, VP, TSİP, SDP, İlerleme, Dev - Yol, Dev - Sol, Kurtuluş, Emeğin Birliği, Kitle çizgisindeki kadınlarla bazı bağımsız kadınları içeriyordu. Böyle bir çağrıya TİP ve İlerleme dışındaki çağrılı olan bütün siyasetlerin kadınları katıldılar.

TEP yanlısı emekçi çizgisindeki kadınlar böyle bir çağrıya olumlu cevap verirken kurulacak kadın örgütünün gerçekten demokratik bir kitle örgütü olacağı ve bu örgütün sendikalarla da güçbirliği edeceği böylece harekete emekçi kadın kitlesinin daha fazla sayıda katılabileceği umudunu taşıyorlardı. Bu umutla ve birlik yolunda atılacak her adımı içtenlikle desteklemek kararlılığıyla, hiçbir grupsal çıkar gözetmeden bu çalışmalara katıldılar.

Ne var ki çok geçmeden birlik gereksinimin önüne konan grupsal çıkarlar bu konuda da kendini gösterdi. İlk kuruluş çalışmalarında TSİP aslında insiyatifi elinden kaçıracağı kuşku-

suyla fakat TİP ve İlerlemenin olmadığı yerde bütün sol temsil edilemiyor demektir gibi bir gerekçe göstererek bu toplantılardan çekildi. VP, kongrelerinde yönetimin değişmesi ve partinin bölünüşüne kadar katılmayı sürdürdü. Dev - Yol bir kaç toplantıdan sonra önce kapitalizmi hangi yöntemle değiştirmek gerektiğinde uyuşma sağlamak istedi kurulması düşünülen böyle bir demokratik kadın örgütünden. Dev - Sol esasen sadece izleyici olarak toplantılara katıldığını söyleyerek bir süre sonra görünmez oldu. SDP esasen varlığını pek hissettirmedi ve anti - Leninist bir iki laftan sonra toplantılara katılmaz oldu. Kurtuluş'da bir kaç oturumdan sonra çekilince geriye sadece üç siyaset kaldı. Emekçi, Kitle ve Emeğin Birliği. Oluşan bu yeni durum, aslında, demokratik kadın hareketinin birliğini sağlama doğrultusunda yetersiz bir ortam yaratmıştı. Ama gene de Emekçi çizgisindeki kadınlar güçsüz bir görünümle de doğmuş olsa böyle bir örgütlenmeye girerken, ayrılıkçı tutumların egemen olduğu diğer grupların durumuna düşmemek, özverili bir çalışmayla ilerisi için umut verici bir kadın hareketi yaratıp bu çerçeve içinde asgari müştereklerde bir birlik sağlayarak diğer siyasi grupları da birliğe zorlamak, aynı zamanda bağımsız, ilerici kadınlari anti - faşist, anti - emperyalist bir mücadele içinde toparlayabilme olanaklarından yararlanmak istediler. Bu yüzden Emekçi Kadınlar baştan kendileri dışında oluşan bu çalışmayı en olumlu bir biçimde sürdürebilmek amacıyla çalışmalara katılmayı bir görev saydılar. Bu görev duygusuyladır ki, kuruluşundan bu yana bu örgüt içinde tüm iyi niyetli çabalarıyla çalıştılar. Altı aylık bir «ortak» örgütü deneyimi geçirdikten sonra ne yazıkki, bu örgütte çalışmanın Emekçi Kadınların amaçladıkları düşünceleri gerçekleştirme konusunda bir yarar sağlamadığını, birlikte çalışılan grupla bir uyum içinde çalışma yapmanın mümkün olmadığını -şimdilik-, böyle bir çalışmanın «havanda su döğmek»ten pek de farklı olmadığını gördüler.

Bu neden böyle oldu? EKB'deki başarısızlığın nedenleri neydi? Başlangıçta mı bir yanılgı vardı?

Birlik için duyulan özlemin içtenliği Emekçi çizgisindeki kadınları en ufak fırsatları değerlendirmek, bu konuda zorlayıcı olmak yönünde daima itici bir etken olmuştur. Bu yüzden belki de başlangıçta gereğinden fazla iyimser bir açıdan bakılmıştır olaya. Diğer taraftan güçbirliği yapılan siyasi çizgileri iyi tanımamaktan gelen bir yanılgı da söz konusudur. Zira bir siyaseti yayınlarından, söylediklerinden tanımakla, eylem içinde tanımak arasında daima ikinci durum lehine gerçek bir fark vardır.

Üçüncü bir etken ise solun bölünmüşlüğünün Türkiye'nin objektif koşullarında demokratik bir kadın hareketine dahi bu denli yansımasıdır. Evet, durum saptanmasında yanılgılar bunlardır. Bu saydığımız etkenler aynı zamanda EKB'deki çalışmalarda başarısızlığın da nedenleri olmuştur.

Emekçi Kadınlar Birliği'nde güçbirliği yapılan siyasal çizgiyi başlangıçta eylem içinde iyi tanımamaktan ancak ortak çalışma içinde tanımaktan söz ettik. Biz EKB'deki Birlik Yolu siyasetindeki arkadaşların ısrarlı bir biçimde birlikten bahsettiklerini, bu konuda girişimlerde bulunduklarını izledik. Bu elbette ki onları ayrılıkçı tutumlarını sürdüren diğer siyasal gruplardan ayıran ve lehlerine olan bir durumdur. Fakat birlikten ısrarlı bir biçimde sözetmek, bu konuda içtenlikli olduğuna inanmak gerçek birliği sağlamaya yetmiyor. Nitekim Emekçi Kadınlar «Birliği» olmasına karşın bu örgütte gerçek anlamda birlik hiçbir zaman sağlanamadı. Çünkü bizim birlik anlayışımızla Birlik Yolu'ndaki arkadaşların birlik anlayışı arasında bir hayli farklılık vardı. Biz birliği bir örgüt çatısı altında biçimsel bir birleşme şeklinde almayıp, o örgütün amaçladığı hedefler doğrultusunda her yönden kaynaşmış ve uyum içinde kadrolarla çalışmayı ön plana çıkararak, grupsal çıkarları bir kenara itmek şeklinde alırız. Bu gerçekleştirildiği ölçüde «Birlik»ten söz edilebilir. Yoksa adına «birlik» diyerek bir örgüt içinde, örgütün asıl amacı gözardı edilip dar grupsal çıkarlar öne çıkarılırsa, bu birlik görüntüsü kendi grubuna yeni bir takım mevziler sağlamak için kullanılırsa, buna birlik denilemez. Bu hem kendini, hem de çevreni aldatmak olur. Ve kitlelerde bir güvensizlik doğurarak gerçek birlik kavramına son derece zararlı bir adım olur. Nitekim Emekçi Kadınlar Birliği'nde de bu yönde bir gelişme oldu. Gerek İstanbul, gerekse Anadolu örgütlenmesinde Birlik Yolu'ndaki arkadaşların kendi siyasetlerinin güçlü olduğunu kabul ettikleri yerlerde örgütlenme için girişimlerde bulunduklarını, Emekçi siyasetinin «egemen» olacağını tahmin ettikleri yörelerde örgütlenmeyi bize biraz da ilkel gelen sahte nedenler ileri sürerek savsakladıklarını ya da görmezlikten geldiklerini ilgi ve ibretle izledik. Aslında bu grupçuluk hastalığı daha EKB'deki birleşme görüşmeleri yapılırken başlamıştı. Emeğin Birliği ve Kitle arasında, sonuçlanmak üzere olan örgütsel ve ideolojik birliğin sağlanma çalışmaları EKB'de ilk görüşmeler yapılırken açığa vurulmamış, yönetimde çoğunluğu sağlama aracı olarak duruma iki ayrı siyaset görünümü verilmiştir. Daha sonraları bu dar grupçu tavırları 1979 seçimlerinde, gerek kadın örgütlenmesi içinde, gerekse İstanbul'daki seçim güç-

birliğinde bu arkadaşların temsil ettikleri siyasetler çerçevesinde de ayrıntılarıyla ve çeşitli örnekleriyle gördük. EKB yönetiminde seçimlerdeki grupçu tavırları konusunda özeleştiri yapmalarını istediğimiz zaman bu özeleştiriyi yaptılar. Ama bu biçimsel özeleştiri bu arkadaşların grupçu tavırlarını ortadan kaldırmaya yetmedi.

Bütün bu durumlar, kadrolar arasında derin bir uyuşmazlık ortamının doğmasına neden oldu. Bu tavırların Türkiye devrimci hareketinin nesnel koşullarından ileri geldiğini bilmekle birlikte, bu koşullara rağmen kendini grupçu tavırlardan arındırmasını bilmiş olan bir siyasi çizginin kadınları olarak, EKB'deki Birlik Yolu çizgisindeki arkadaşların da olumsuz tutumları aşabileceğini umuyorduk. Oysa ki iyiye doğru bir gelişme görülmüyordu. Bu arkadaşlar kendilerini dar grupçu tavırlardan kurtarma yolunda olumlu bir belirti gösteremediler.

Kadrolar arasındaki bu uyuşmazlık, iki grubun çalışma anlayışındaki farklılık EKB'de büyük bir verimsizliğin kaynağı oldu. Yönetici kadronun her hafta yapılan, örgüt amaçlarına hizmet etmeyle hiçbir ilintisi olmayan ve yalnızca lafazanlıkla geçen uzun toplantıları, kendi içinde birliği sağlamış olarak ortaya çıkan Emeğin Birliği ve Kitle gruplarının kadroları arasında ortaya çıkan olur olmaz sürtüşmelerin bizlerde uyandırdığı rahatsızlık, EKB içindeki çalışma adı verilemeyecek «çalışmaları» daha da zorlaştırarak yeni üyeler kazanmak şöyle dursun, mevcut üyeleri dernek amaçları doğrultusundaki çalışmalara katmayı bile olanaksız hale getirdi. EKB'nin bu kısır ortamda demokratik kitle örgütü görevini yerine getiremiyeceği açıktı.

Bu arkadaşların en önemli özelliklerinden -doğaldır ki eksikliklerinden biri de iki siyasetler arasındaki tüm ideolojik farklılıkları sadece tartışmalarla giderebileceklerine inanmalarıdır. Derneğin gerçek amacının anti - faşist, anti - emperyalist kadın hareketinin mücadele birliği olduğu unutularak ve bu konuda çalışmalar yapılması gerçeği bir kenara itilerek uzun oturumlarda Türkiye ve Dünya olaylarına değişik açılardan bakan, toplumumuzun ekonomik - sosyal - siyasal yapısını değişik biçimlerde analiz eden siyaset görüş ayrılıklarını tartışmalarla çözümleyebileceği gibi dar görüşlü, ama herşeyden çok demokratik kitle örgütünün asıl işlevini anlamaktan uzak bir tutum içinde olmaktır. Oysa ideolojik görüş ayrılıkları siyasal merkezler düzeyinde çözülmeden sonuç almak zordur. Bu yüzden iki siyaset arasındaki gündemde olmadığı halde görüş ayrılıklarını tek tek gündeme getirerek yapılmak istenen bu tartışmalar, her iki siyasetin kadın-

larının demokratik kitle örgütünün işlevleri konusundaki anlayış farklılığını ortaya çıkarması bakımından ilginçtir. Asgari müştereklerde birleşilen bir kitle örgütünde gerçekten içtenlikle çalışılıyorsa, birleştirici görüşlerin ön plana çıkarılıp, ayrılıkların olabildiğince geriye itilmesi gerekir. Ancak görüş ayrılıkları o örgütün amacını sağlama doğrultusunda gerçekten önemli bir sorun olursa, artık bunları tartışmak ve gündeme getirerek ortak bir çözüm aramak gerekir. Sorun tartışmalardan kaçınmak değil (ki bu tartışmalar özel ilişkiler içinde her zaman yapılabilir) Demokratik Kitle Örgütlerinin işlevlerine uygun bir tutum takınmaktır. Bir örgütün önüne koyduğu demokratik amaçları bir yana bırakıp «o örgüt için çok derin (!)» sorunları gündeme getirmek ve buna «çalışma» adını vermek işgüzarlığın da ötesinde bir şeydir. Bu yüzden her şeyden önce «Demokratik Kitle Örgütlerinin İşlevi» ve «Birlik» konusunda doğru bilgiler edinmek ve bu örgütlerde nasıl çalışılacağını öğrenmek gerekir. Bunlar bilinmediği takdirde «bu örgütlerde boyundan büyük islere kalkışmak» kaçınılmaz olacaktır. Ve bu konularda bilinçsizlik kadrolar arasındaki uyuşma olanaklarını tamamen ortadan kaldıracak, bu ise, kitle içinde örgütlenmenin amacının gerçekleşmesini imkânsız kılacaktı. Nitekim EKB'de de durum bu şekilde gelişmiştir. Kadrolar arasındaki uyum hiç bir zaman sağlanamadığı gibi giderek dernek amaçları da geri plana itilmiş ve örgüt, sanki iki siyasetin kadınlarının birtakım siyasal konularda birbirlerini ikna etmesini sağlamak için kurulmuş gibi bir ortam doğmuştur. Salt tartışmayı çalışma olarak anlayan bir siyasetle de ne kadar iyi niyetli çabalar gösterilirse gösterilsin kitle örgütü amacına yönelik çalışmalar yapılması olanaksızdır.

Yukarıdan beri anlatmaya çalıştığımız nedenlerle EKB'nin nasıl bir örgüt olduğunu, tedavisi zor hastalıkları içinde taşıdığını sergilemeye çalıştık. Bu durum bizlere yapılacak bunca iş varken böylesine bir örgütte çalışmanın zaman ve enerji kaybından başka bir şey olmadığını gösterdi. Bu kayıp sadece yönetici kadrolar için değil EKB kitlesi icin de (ki bu kitle iki siyasetin kadın çevresidir ve bu çevre bir türlü aşılamamıştır) söz konusuydu.

Bütün bu nedenlerle «Emekçi» çizgisindeki kadınlar EKB'den ayrılmaya karar verdiler. Bu karar birlikten geriye doğru atılmış bir karar değildir. Çünkü bu örgüt çatısı altında gercek bir birlik zaten yoktu. Tüm çabalara rağmen aşılamıyan bir biçimsel birlik ise sonuna kadar korunamazdı. Demokratik kadın hareketinde birliğin sağlanabileceği bir ortam ergeç oluşacaktır. Emekçi Kadınlar, bu ortamın oluşturulması yolunda yüzeysel birliktelik-

ler yerine, kitlelere yönelik çalışmalar yapma doğrultusunda bir erteleme kararı aldıklarının bilincinde olarak bu sonuca vardılar.

Ayrılma kararını bildirmemiz üzerine Birlik Yolu'ndaki arkadaşların bütün hırçın ve olumsuz tutumlarına, söylemediklerimizi söylenmiş gösterip ayıplanacak ölçüde gerçeklere aykırı ağır suçlamalarına rağmen şunu de önemle ve tekrar vurgulamak isteriz: «Emekçi» çizgisini benimseyen kadınlar olarak, gerçek güç ve eylem birliklerinin ivediliğine olan inancımız tamdır. Ve defalarca belirttiğimiz gibi güç ve eylem birlikleri konusundaki tutumumuz açıktır; Emperyalizmi ve faşizmi geriletici, solun birliği doğrultusunda katkısı olabilecek herkesle güç ve eylem birliği yapmak. Gerek tüm demokrasi güçlerini harekete geçirebilecek bir örgüt içinde yer almalarını sağlayabilecek koşullar hazır olduğunda, gerekse bu koşulların yaratılmasında gerçekten birliği sağlamış demokratik bir kadın örgütlenmesinde, bilinçli ve hazırlıklı olarak, kendi öz deneyimimizi o örgütlenmeye aktarabilecek bir biçimde, yerimizi almak için tüm çabalarımızı göstereceğiz.

Emekçi Kadınlar

SUUDİ ARABİSTAN:

Mescid'ül Haram'ın Basılması Bir Dönüm Noktasıdır

Bugün Suudî Arabistan'da olup bitenler Suudî Krallığının kaderi bakımından çok vahim sonuçlar taşımaktadır. Simon Malley'in başyazısında belirttiği gibi Mekke'nin büyük camiine yapılan saldırının İslâm aleminde uyandırdığı doğal öfkenin ötesinde, Arap ve Afrika ülkeleri diplomatik kaynaklarının belirttiği gibi gerçek bir devrimci hareket Suudî despot rejimini süpürüp götürmesini sağlayacak güçte gösterilerle yalnızca Mekke'de değil hemen hemen krallığın tüm kentlerinde, El-Hara'da, Hicaz'da hatta Medine ve Riyad'da da patlak vermiş bulunmaktadır.

Her ne kadar Suudî yöneticilerin yönetimindeki bir propaganda, ülkeyi kana bulayan olayların sorumluluğunu ABD'ye ya da İsrail'e yüklemeye çalıştıysa da (ki Ayetullah Humeyni dahil birçok müslüman ülke yöneticileri buna kanmışlardır) gerçek bambaşkadır. Suudî muhaliflerinin sözcüsü şöyle diyor: «Bizim hareketimiz ABD'ye, siyonizme ve Suudî ailesiyle onun yandaşlarına karşı ulusal, ilerici, Arap islâmî bir devrimi yönetmektedir.»

Humeyni'nin kendisi de şii hacılara hitab ederek «bir yoksullar cephesi» kurmaları ve «müslüman dünyanın şeytanî ve sömürücü rejimlerinin egemenliğine» son vermeleri yolunda çağrıda bulunmadı mı? Üstelik, Riyad'ın «şiilerin beklediği mesih» olarak sunduğu Ali Abdullah El-Nafisî ne bir ermiştir ne de bağnaz bir

kişidir. O, Kuveyt'de son derece sayılan ve sevilen, ağırbaşlı bir siyasal bilimler profesörüdür. Ve yakın geçmişte bu ülkeden «gizli bir dinsel örgüt» üyesi olduğu iddiasıyla sınır dışı edilmiştir. Bu olay, tek başına, Riyad'ın kanlı despotlarına karşı devrimin gerçek beyinlerinin kimler olduğu konusunda bir fikir vermiyor mu? Bununla birlikte Suudî toplumu gibi din, kabile, bölge ve sülâle bakımlarından büyük çapraşıklık gösteren bir topluma aşırı derecede basit şemaları uygulamaya kalkışmaktan kaçınılmalıdır. Aşağıdaki yazı sorunun bu yönünü aydınlatmayı hedef tutmaktadır.

20 Kasım 1979, onuncu Arap doruk konferansının Tunus'ta açıldığı gün, Hicret'in onbeşinci yüzyılının ilk gününe raslıyordu.

Haber, Arap devletleri kralları ve devlet başkanlarının toplandığı Tunus'un Hilton Oteli salonlarında bir bomba gibi patladı: Mekke'nin Büyük Camii, Haram-El Şerif, İslam'ın en kutsal yeri, Kabe'yi barındıran yer, yüzlerce silahlı adamın saldırısına uğramış ve işgal edilmişti. Aynı gün, Medine'de, Peygamber'in mezarına da saldırılmıştı. Tunus basını olayı büyük öfke ifade eden başlıklarla yansıttı.

1932 de kurulmasından bu yana İslam'ın kutsal yerlerinin korunmasını birinci görevi saymış olan Suudî Arabistan için olay görülmedik vahamette bir hakaretti. Saldırı haberi Tunus'ta toplanmış olan Arap devletleri başkanlarının yüzünde bir kırbaç gibi şakladı. Arap sahnesinde önemli ağırlığı olan Suudî Arabistan'ın böylesine istikrarsızlık belirtileri göstermesi besbelli ki Orta Doğu'nun en büyük petrol üreticisi feodal ülkenin müttefiklerini endişelendirmekteydi. Doruk toplantısına katılan bazı Arap diplomatları açıkça Riyad'ın çürümüş rejimini devirme yolunda ciddi bir girişimden ve yenilgiye uğrayan asilerin Büyük Cami'ye sığınmak zorunda kaldıklarından söz ediyorlardı. Suudî Arabistan'da uzun yıllar yaşamış olan bir diplomat bu vesileyle, Suudî Krallık ailesinin keyfi yönetimine, haksızlıklarına ve ahlak dışı yaşayışlarına karşı duyulan öfkenin, özellikle son iki yıl içinde doruk noktasına vardığını ve bir halkçı patlamanın kaçınılmaz hale geldiğini belirtti.

Besbelli ki, isyancıların barınak olarak Büyük Cami'yi seçmiş olmaları ve Suudî askerlerinin saldırılarına karşı bu Cami'nin olanaklarından yararlanmaları olumsuz bir şeydi. Çünkü bu, tüm müslüman dünyası tarafından kınanacaktı. Ancak Arap olsun olmasın hiçbir gazetecinin ya da haber ajansı muhabirinin girmesine izin verilmeyen Suudî Arabistan'dan güvenilir haber alınamadığına göre Büyük Cami'nin gerçekten hangi koşullarda işgale uğradığı henüz bilinmemektedir. Arap başkentlerine şimdiye ka-

dar ulaşmış olan diplomatik raporlar da birbiriyle çelişkilidir, ancak bunların tümü 20 Kasım olaylarını Suudî rejiminin gizlemesine karşın bu rejim için çok daha korkunç gerçekleri gizlediğini kabul etmektedirler. Gerçekten iki yıldan beri, Suudî aydınlar tarafından kaleme alınmış açıkça devrimci bir dil kullanan bildiriler birçok Suudî Arabistan kentlerinde binlerce dağıtılmaktadır. Bunlar krallığı, onun keyfi yönetimini, krallık ailesinin ulusal zenginlikleri gasbedişini, bu ailenin safahata dalarak bu zenginlikleri çarçur edişini suçlamaktadırlar.

Ancak gerçek daha da çapraşıktır. İlk önce Suudî toplumunun derin köklerinden söz etmek gerekir.

Kral ailesinin dini olan Vahabîlik XVIII. yüzyılda kurulmuştur. Amacı, gösteriş tutkusu yüzünden amacından saptırılmış olan Sünniliğin kaynaklarına dönmemek idi. Bugün itibarlarını yitirmiş olan Vahabileri aşırı dincilikte aşan başka dinsel akımlar da ortaya çıkmıştır. Gerçekten islâm alemi içinde sembolik bir anlam taşıyan Mekke'deki Büyük Cami'nin altı gün işgal edilmesi olayının nedenlerini yalnızca İran devriminde değil, Suudî Arabistan içinde de çoğunluğu oluşturan Sünniler safında meydana gelen muhalefette aramak gerekir.

Televizyona Karşı

Rejime karşı çıkanlar genellikle büyük Oteiba kabilesi saflarından çıkmaktadır. Bu kabile yıllardan beri Suudî Arabistan'ın orta sınıfının «modernleşme» ve «batılılaşma»sına karşı savaş açmış bulunuyor. Daha 1960'da Oteiba'lılar televizyonun krallığa sokulmasına karşı çıktılar. Vahabiliğin gayretli yayıcıları olan asker mollaların soyundan olan Oteiba'lılar o zamandan beri Nac Çölünü dolaşarak iktidardaki ailenin «sapma»sının neden olduğu düş kırıklığını çevreye taşıdılar. Riyad'dan gelen resmi haberlere göre Mekke Cami'ini işgal edenler namaz kılmakta olan cemaate bu kabileden olan yirmi altı yaşındaki Muhammed Abdullah'ı Mehdi olarak tanıtmışlardır.

Bunun derin bir anlamı vardır. Suudî Arabistan'da kabile yapıları öyledir ki, gerçekte, Cami'ye saldıranlardan herbiri yalnızca kendi kendini temsil etmez. Onun arkasında bir sülâle vardır. Üstelik Oteiba kabilesi'nin Arap Yarımadasının kaderinin belirlenmesinde önemli bir ağırlığı olmuştur ve halen de olmaktadır. Bu aileden bir kişi Katar'da uzun süre Petrol Bakanı olmuştur. Oteiba'lılar iki yüz yıldan beri Katar Emirliğinde egemendirler. Krallığın kurucusu Abdülaziz'i desteklemiş olan ve 1902'de Riyad'ı almasına yardım eden gene bu Oteiba kabilesidir. Her ne kadar kısa

zaman sonra ayaklandılar ve bir süre için ayaklanmaları bastırıldıysa da hiçbir zaman 1973'den bu yana çöllerinin görünümünü değiştiren petrol denen kudret helvasının etkisinde kalarak tutumlarını değiştirmediler. Petrol Oteiba'lılar bakımından göçebeliklerine sarılmak ve her türlü modernleşmeye karşı çıkmak için yeni bir neden oldu. Onların gözlerinde dünyadaki biricik din devletinin başındakiler tam bir dinsel sapma içindedirler.

Rejime karşı çıkmalarının nedeni yalnızca dinsel değildir. Kuşkusuz burada bir politik neden de vardır. Onlar iki Yemen'in sınırında olan bölgelerde uzun süre bulundukları için Suudî rejiminin Yemen halkının birliğini nasıl baltaladığını yakından görmüşlerdir. Ozellikle petrodolarlar ve silahlar Kuzey Yemen'e giderek Riyad'ın San'a üzerindeki baskısı sürdürülmekte ve böylelikle Aden rejimi istikrarsızlığa uğratılmak istenmektedir.

Mekke'nin Kutsal yerlerinin altı günlük işgali Arap Yarımadasının devrimci hareketi tarafından kabullenilmiştir. Ve bu olay aynı zamanda iktidarda olan krallık ailesinin içinde önemli bölünmelerin yer aldığı bir ana rastlıyor. Geçen temmuzda liberal tutumuyla tanınan Hava Kuvvetlerinin başında bulunduğu bir darbe girişiminden bile söz edildi. İddiaya göre bu girişim Mısır istihbarat servislerinin müdahalesiyle önlenmiştir. Bu ya da başka nedenlerle Veliaht Fahd geçen yaz uzun süre gözden kayboldu. Ve Petrol Bakanı Zeki Yamani de geçenlerde solunda yer alan bir «Jön Türk mafyası» tarafından etkisizleştirilmekten korktuğunu itiraf etti. Öte yandan ulusal muhafızların başı olan ve tahtın üçüncü derecede mirasçısı bulunan Prens Abdullah ile Suudî diplomasisinin başı Prens Faysal'a, Amerikan çıkarlarıyla pek bağdaşmayan milliyetçi nitelikte niyetler yakıştırılmaktadır. Örneğin Prens Faysal geçen yıl SSCB'yi tanımanın ve bu ülkeyle diplomatik ilişkiler kurmanın gereğini israrla savunmamış mıdır? Kuşkusuz krallık ailesinin yapısı eski sağlamlığından çok şey kaybetmiş bulunuyor.

Krallık sarayı, 1975 yılındaki, Kral Faysal'ın Amerikalılarla Prens Fahd yanlıları arasındaki gizli tertiple katledilmesinden beri hiçbir zaman Hicret'in bu 1400'üncü yılının birinci gününde olduğu kadar kuvvetle sarsılmamıştı. Ancak birinci olayda kardeşlerinden birinin öcünü almak istemekle suçlanan öldürülen kralın yeğeninin mahkum edilmesiyle olay kısa zamanda kapatılmıştı. Mekke faciası ise, Humeyni'nin İran'da zaferi sağlamasından bu yana bunalımlı bir dönemden geçmekte olan Vahabî yöneticilerin gözünde çok daha derin bir anlam taşır. Onlar yalnızca Sünni

muhalefetle değil, «şii tehlike» ile de başetmek zorundadırlar. Suudî Arabistan'daki beşyüz bin şii, her ne kadar azınlık iseler de, krallığın en zengin petrol yataklarının bulunduğu eyaletinde yaşamaktadırlar. İran'a yakınlık bu bölge halkını Humeyni'nin fikirlerine ve sloganlarına ilgisiz kalmamaları için bir nedendir. Üstelik Suudî Arabistan şiileri göçmen işçilerle özümlenmiştirler ve bu yoksul ve her türlü haklardan yoksun kitle petrol endüstrisinin kol emeğini oluşturmakta ve sünnilerin horgördükleri işlerde çalışmaktadır.

İç Mücadeleler

Suudî Arabistan Kuzey Yemen'den bir milyonu aşkın göçmen emekçi kabul ettiğine göre şii «tehlikesi» daha da geniş boyutlar kazanmaktadır.

Son Mekke olayları yalnızca yerel ya da bölgesel bir önem taşımıyor. İktidardaki Suudî ailesinin durumunun iğreti olduğunu açığa vurduğuna göre bu olayın uluslararası alanda özellikle petrol alanında etkileri olacaktır. Burada baş ilgili olan Batı, başka sorunlar yanında, islam'ın kutsal yerlerini korumada aciz gösteren Vahabî krallığın kendisi için daha da kutsal olan petrol kuyularını daha büyük bir başarıyla koruyup koruyamıyacağını, Mekke olaylarının Riyad yöneticilerini krallıklarının gelişmesini frenlemeye yöneltip yöneltmiyeceğini, bu durumda Batı ekonomisinin petrol üretiminin azaltılmasından ötürü felaketli bir darbeyi göğüslemek zorunda kalıp kalmıyacağını kendi kendisine sormaktadır. Eğer bu bellibaşlı sorulara ABD'nin bir iktisadî savaş ya da Suudî ailesinin bazı kollarını tehlikeye düşürecek iç çatışmalar karşısında gerilememe kararını göz önünde tutarsak bu bölgede her şey olabilir. Hicret'in onbeşinci yüzyılı gerçekten İslam'ın yeniden dirilişini yaşamakta olan bu bölgede krallıklar ve feodal emirlikler için kötü olasılıkları taşımaktadır.

Georges El-Rassy
Afrique - Asie, sayı 202
Aralık 1979

Emekçi Halklarımıza ve Kamuoyuna

BİRİKİM, BAĞIMSIZ TÜRKİYE, DEVRİMCİ SOL, KURTULUŞ SOSYALİST DERGİ ve DEVRİMCİ YOL grupları Demirel Hükümetinin uygulayacağı baskı politikalarına karşı mücadele edeceklerini ortak bir basın açıklamasıyla kamuoyuna duyurdular. Bu grupların ortak imzalı bildirilerini aynen yayınlıyoruz.

Biz aşağıda imzaları olan gruplar, yeni kurulan AP Hükümeti döneminde halkımıza ve onun ilerici, yurtsever, demokrat, devrimci unsurlarına karşı girişilecek her türlü faşist baskı ve saldırıya ülkenin dört bir yanında karşı çıkmayı görev bilmekteyiz.

CHP Hükümetinin çöküşünden sonra işbaşına getirilen yeni hükümet, halkımızın değil, emperyalizmin ve büyük sermaye çevrelerinin istekleri üzerine kurdurulmuştur. Daha şimdiden açığa çıkmıştır ki bu hükümet, buhranın bütün yükünü emekçi halka yüklemek için memur edilmiştir. Yeni zamlar, yeni devalüasyonlar gündemdedir. Hayat bütün emekçi halk için her geçen gün daha da yaşanmaz hale gelmektedir. İşte, hakim sınıflar bu yeni saldırı hükümeti eliyle başta işçi sınıfı olmak üzere bütün yoksul emekçi halk kesimleri üzerindeki baskıları yoğunlaştırarak, halkın tepkilerini önlemek istiyorlar. Faşist köpekleri halkın üzerine daha fazla salacaklar, yeni katliamlar yeni cinayetler işleyecekler, onların yetmediği yerde resmi güçleri sokarak, anarşi var bahanesiyle halkın direnme gücünü bütünüyle yok etmeye çalışacaklardır. Biz emekçi halklarımızın çıkarlarını her şeyin üzerinde tutan devrimci gruplar olarak yeni hükümetin halkımıza yönelteceği her türlü saldırıya karşı sonuna kadar direneceğimizi ilan ederiz.

1. Egemen sınıfların istekleri doğrultusunda gündeme getirilecek yeni zamlara, yeni devalüasyonlara karşı,

2. Anarşi var bahanesiyle başta işçi sınıfının grev ve toplu sözleşme hakkı olmak üzere, tüm emekçi halkın demokratik haklarına yönelecek her türlü kısıtlama girişimine karşı,

3. Başta sendikalar ve TÖB-DER, TÜM-DER, TMMOB gibi demokratik kitle örgütleri olmak üzere emekçi halk kesimlerinin kitlevi örgütlenmelerine karşı girişilecek baskılara karşı,

4. Emekçi halklarımız üzerindeki baskı ve terörü yoğunlaştırmak amacıyla sıkıyönetimin genişletilmesine ve yasaklamalarına karşı ve sıkıyönetimin tümüyle kaldırılması için,

5. «Bölücülük» yaygaralarıyla Kürt halkı üzerindeki şoven baskıların bir kat daha yoğunlaştırılmasına karşı,

6. İşyerlerindeki - okullardaki faşistleştirme çabalarının hızlandırılmasına ve bu amaçla buralardaki ilerici, yurtsever, demokrat kişilerin tasfiye edilmesine ve faşist kadroların doldurulmasına karşı,

7. Mahalleler ve bölgeler düzeyinde faşist baskıların artırılmasına, özellikle faşistlerin etkin olmadığı yerlere karşı girişilecek her türlü faşist baskı ve saldırıya sonuna kadar aktif bir şekilde direnmeye kararlıyız.

Bütün demokrat - devrimci kişi ve kuruluşları yeni hükümetin, sıkıyönetimin sınırlı demokratik haklarımızı boğazlamak, faşist terörü yoğunlaştırmak amacı taşıyan girişimlerine karşı güçlerini birleştirerek direnmeye, faşist güçlerin yeni saldırılarını püskürtmek için mücadele etmeye çağırıyoruz.

Yaşasın Tüm Halk Güçlerinin Birliği!

Yaşasın Halkımızın Faşizme Karşı Direnişi!

Zafer Emekçi Halklarımızın Olacaktır!

BAĞIMSIZ TÜRKİYE, BİRİKİM

DEVRİMCİ SOL, KURTULUŞ

DEVRİMCİ YOL

FAŞİST ÖLÜM MANGASI DOĞANAY'I KATLETTİ

TEP Genel Sekreteri Şaban Ormanlar Prof. Ümit Doğanay'ın öldürülmesi ile ilgili olarak aşağıdaki demeci vermiştir.

Prof. Ümit Doğanay'ın 23 kurşunla taranarak öldürülmesi kana susamış faşist örgütün yeni bir vahşetidir. Açıkça bellidir ki; bu cinayet bir misilleme olarak düzenlenmiş ve faşist ölüm mangası eliyle uygulanmıştır. Uzun yıllardan beri faşist terör yuvalarını destekliyen liderlerin, Üniversiteye ve Profesörün ailesine başsağlığı mesajları yollamaları tam bir iki yüzlülüktür.

Tüm yurtseverler, ilericiler, demokratlar, devrimciler kabaran cinayet salgını karşısında anti - faşist direnişi örgütlemelidirler.

Adana'dan Mektup

Emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin sadık adamı Demirel, egemen güçler tarafından vatan kurtaracak kahraman pozlarında yeniden piyasaya sürüldü. Güvenoyu alarak işbaşına gelen MHP ve destekli Demirel hükümeti uygulayacağı ekonomi politikasını açıklamaya başladı. Açıkça görülen şu ki işbirlikçi büyük sermayenin istemleri ile Demirel'in azınlık hükümetinin programı tıpatıp aynıdır. Kuşkusuz, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyon'un (TİSK) istemleriyle, hükümet programının çakışması bir raslantı değildir. Bu gerçek, hükümetin, kimlere hizmet edeceğini tartışılmayacak biçimde ortaya koymaktadır.

Egemen sınıfların ,ekonomik ve siyasi bunalımdan çıkabilmek için kurdurduğu bu hükümet, gelişen devrimci halk muhalefetini ezebilmek için yeni saldırılar planlamaktadır, hatta şimdiden uygulamaya başlamıştır. Yapacağı şeylerin bazıları: DGM'lerin hemen kurulması, toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin tümden yasaklanması, fabrikalara, devlet dairelerine, okullara «Politika»nın yani Demirel politikasından gayrisinin sokulmaması, v.b. Ayrıca doğrudan doğruya işçi sınıfını hedef alan ve DİSK'in önemli istemlerinden olan, 275 sayılı toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt yasasının, 274 sayılı sendikalar yasasının ve 1475 sayılı iş yasasının işçi sınıfı aleyhine değişikliğe uğratılması.

Beri yandan;

yeni gelen Çalışma Bakanı bir genelge ile «irade beyanı»nı kaldırmıştır. «İrade beyanı» varken bile, işçiler iradelerini açıkça beyan edemiyorlardı. İrade beyanı kaldırılmakla geri bir adım atılmıştır. Bu durum ise, referandumun yasallaşması uğruna mücadeleyi her zamankinden daha fazla gerekli kılmaktadır. Bu konuda DİSK'e büyük görev düşmektedir.

Kısaca hükümet, işçi sınıfının ekonomik - demokratik hak ve özgürlüklerini gasbetmeyi ve işçi sınıfının ileri sendikal örgütü DİSK'in yerine, Amerikancı sarı sendikacılığı (TÜRK-İŞ'i) ve bunun yanında faşist sendikasılığı (MİSK) güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

İşbirlikçi sermayenin parlementodaki baş temsilcisi olan AP'nin kurduğu hükümet, demokratik hak ve özgürlükleri yok ederek, top-

lumsal muhalefeti ezerek egemen sınıfların kârlarına yeni kârlar ekleyip, sömürüyü daha da katmerleştirecektir.

Bugün Orta - Doğu'da Amerikan emperyalizminin çok güç durumda olduğu bir gerçektir. Bu güç durumu A.B.D. AP hükümeti gibi gerici iktidarların desteğiyle aşmak niyetindedir. AP hükümetinin kurulmasında iç koşullar kadar dış koşulların da büyük önemi vardır.

İçte, egemen sınıflar içerisine düştükleri ekonomik bunalımın yükünü emekçiler üzerine daha da fazla yıkmak için yeni zamlar yaparak, yeni baskı yasaları çıkartarak, kendilerini biraz düze çıkarmaya çalışmaktadırlar. Aynı zamanda, özgürlükleri yok etmeye yönelik bu baskı yasalarını, devrimci - demokratik güçlerin tepkiyle karşılayacağını bilerek, protesto eylemlerini, kendi lehlerine kullanmaya çalışacaklardır. Sonra da, işte anarşiyi, kömünistler, anarşistler çıkarıyor diyerek, provakasyonlar tezgahlayarak, kamuoyu yaratmaya çalışıp, devrimci - demokratik güçlere saldırmanın koşullarını tezgahlıyacaklardır. Egemen güçler, CIA'sıyla, Kontr - gerillasıyla, MİT'iyla tüm legal ve illegal örgütleri eliyle siyasi cinayetleri arttırmakta, ötedenberi uyguladıkları taktiklere yeni boyutlar kazandırmaktadır. Kuşkusuz ki açık faşizmin koşullarını yaratmadan, açık faşizmi getirmezler yoksa aleyhlerine olabilir. Bu durumda, Türkiye devrimcileri provakasyonlara karşı her zamankinden daha uyanık olup, faşist teröre karşı daha bilinçli, kararlı disiplinli ve daha örgütlü hareket etmek zorundadır.

Bu hükümetin kurulmasında ulusal koşullar kadar, uluslararası koşulların da önemi var dedik. Uluslararası durumlarda en önemlisi İran devrimidir. İran halkının ABD emperyalizmine karşı aktif bir tavır alması karşısında Adana'daki İncirlik üssünün daha da büyük bir önem kazanmasıdır. Son günlerde, İncirlik üssüne, Amerika'dan yüksek düzeyde yetkililerin geldiği söyleniyor. ABD'nin İran'a doğru savaş gemileri göndermeye başladığı bilinmektedir. Amerikan emperyalizmi böylelikle İran'a gözdağı vermek ve tüm demokratik dünyaya karşı gövde gösterisi yapmak istiyor. ABD emperyalizmi İran'ı kaybetmeyi sindirememiştir. İran'da ise halk, ulusal bağımsızlıktan yana tüm güçler Amerikan emperyalizmine karşı omuz omuza olmuşlardır. Amerika'nında boş durmayacağı, yeni oyunlar tezgahlıyacağı açıktır.

Evet, bugün, petrol yatağı olan Orta - Doğu ve özellikle İran kaynamaktadır. Tüm dünya gözlerini oraya çevirmiştir. Türkiye halkı da olanları büyük bir dikkatle izlemektedir.

Bu koşullarda Türkiye proleter devrimcilerine ve tüm bağımsızlık demokrasi güçlerine büyük görev düşmektedir. Nedir bu görev? Emekçi halkımızın bu konudaki İran halkı ile dayanışma duygusunu somut eyleme çevirmek. Evet Türkiye devrimcileri bu tarihsel fırsatı doğru değerlendirmekle yükümlüdür.

İşte böyle karmaşık durumlarda net tavır koymak proleter devrimcilerin görevidir. Türkiye'de bu konuda zamanında net tavır koyan bir parti var. Bu parti Türkiye Emekçi Partisi'dir.

Bu, neyi gösterir? Bilimsel sosyalizmi iyice kavrayıp, bunu ülkemizin koşullarına bağımsız ve yaratıcı bir biçimde uygulayan TEP'in, bu ilkesinin doğruluğunu gösterir.

*
* *

Bugün Adana'da demokratik güçlere karşı terör, gizli faşist güçlerden ziyade iktidar eliyle yürütülmektedir. Adeta resmi faşizm havası estirilmeye çalışılmaktadır. Burada kuşkusuz, ülkemizdeki işbirlikçi büyük burjuvazinin en irilerinden Sabancı'nın yatırımlarının çoğunun bu ilde olması, işçi sınıfının yoğun olması ve ayrıca bu yılın toplu iş sözleşmesi yılının olması önemli etkendir. Bildiğimiz gibi toplu iş sözleşmesi dönemi, işçi sınıfının, sınıf mücadelesine daha çok ve daha aktif katıldığı ve dolayısiyle daha çok sınıf bilinci aldığı dönemdir.

Adana'da geçtiğimiz aylar, işçi sınıfının mücadelesinin yoğunlaştığı aylar olmuştur. İşçi çıkarmalarına ve sıkıyönetim tarafından gözaltına alınan işçilerin bırakılmaları için Çukobirlik'te, Sümerbank'ta, Tekel Sigara Fabrikası'nda, Bossa'da, Güney Sanayi'de vs. çeşitli direnişler olmuştur. Sıkıyönetim hepsini bastırmaya çalışmıştır. Baskılar, fabrikalarda işçiler üzerinde sürdüğü gibi işçi sınıfının, devrimcilerin yoğun olduğu mahallelerde de sürmektedir. Mahallelerin kilit noktalarında seyyar karakollar kurulmuş ve caddeler, sokaklar mavi bereliler tarafından adeta işgal edilmiştir. Duvarlardaki yazılar yüzünden muhtarlar götürülmüş, devrimciler devam ediyor diye kahvehaneler kapatılmıştır. Ayrıca kahveler basılarak tüm oturanlar dövülmektedir. Suç, ilerici, devrimci olmak. Bunlar yetmiyormuş gibi elde devrimci listeleri kahvehaneler sürekli aranmaktadır. Mavi bereliler adeta işgal ordusu gibi davranıp, halk ve devrimciler üzerinde baskısını günden güne arttırmaktadır.

Bugün, bu baskılar, heryerde işçi sınıfının ve her ilerici, devrimci hareketin karşısına dikilmiş durumdadır. Patronlar kendilerini çok rahat hissetmektedirler. 1200 işçinin çalıştığı Özbucak Fabrikası kapatılmış, işçiler aileleriyle birlikte sefalete itilmiştir. Yine Tekel Sigara Fabrikasında, kendine devrimci adını veren birkaç sorumsuzun hareketi bahane edilerek 40 civarında işçi gözaltına alınarak 1500 işçi üzerinde terör estirilmektedir. Yapı Sanat Meslek Lisesi olayı da böyle olmuştur.

Sendikal duruma gelince, Paktaş, Akdeniz, Sümerbank, Bossa, Mensa, Teksa'da seçimler yapılmıştır. Binlerce işçi, sendikal mücadeleye katılmıştır. Bu fabrikaların hemen hepsinde işçiler, çogunlukla DİSK'e bağlı Tekstil'e oy vermişlerdir. Hem de büyük bir çoşkuyla. Fakat ne varki Tekstil, bu fabrikaların hepsinde yetkili olamamıştır. Özellikle Sabancı'ya ait fabrikalarda DİSK yetki alamamıştır. Bu çok ilginçtir. Tepeden, bürokratik oyunlarla TÜRK - İŞ yetkili kılınmıştır. İşçiler büyük bir çoşkuyla, yığınsal olarak DİSK - Tekstil için çalışırken, TEKSTİL yöneticileri genellikle ilgisiz kalmışlardır. Adanada Tekstil sendikasının bu pasif tutumunun nedenlerinden biri yönetimin CHP'lilerin elinde olmasıdır. Ancak merkezin bu durumu bilmediği düşünülemez. Özbucak fabrikasının patron tarafından kapatılıp, işçilerin sokağa atılması olayında da Tekstil sendikası görevini yerine getirmemiştir. Bu yapıdaki bir sendika, Tekstil'e geçen işçilere bile birşeyler vermekten uzaktır. Çünkü işçiler, kendilerinden daha ilericidir.

Adana'daki Tekstil sendikasının, bu pasif tutumu, genel olarak DİSK'i zayıflatacağı gibi, son tahlilde patrona ve buna paralel olarakda «DSM» («Devrimci Sendikal Muhalefet»)cilere hizmet etmekte-

dir. İşçiler yığınsal olarak DİSK'i isteyip, «DSM»yi ezip geçerken, DİSK'e bağlı bir sendikanın bu tutumu gerçekten üzücüdür.

Peki «DSM»ciler ne yapacak? Biz dememişmiydik diyerek halklılıklarını kanıtlamaya çalışacaklardır. Onlara göre Türk - İş ile DİSK aynıdır. Türk - İş'ten DİSK'e geçmek için mücadele etmek yanlıştır, gereksizdir. her ikisine de karşıdırlar. Alternatif veya çözümü ne? Onlara göre «devrimci sendikal muhalefet»! Güya sınıf sendikacılığı bu. Hani sendika? yok. Bol bol soyut sınıf sendikacılığı lafı yapmaktadırlar. Evet, HK bu ortamda sendikasızlığı önermektedir. Patronlar karşısında işçi sınıfını mesleki örgütünden yoksun bırakarak, lafta keskin, özde ise teslimiyetçi tutumu savunmaktadırlar. Bunun la da kalmıyorlar, DİSK'i parçalamayı hedef almaktadırlar. Onlar sürekli «Devrimci Sendikal Muhalefet» olarak kalmaya mahkumdurlar. Kuşkusuz sendikal konuda ortaya atılan bu görüş, HK'nun siyasi çıkarının sonucudur. Evet HK bu konuda işçi sınıfına hizmet etmiyor.

«DY»a gelince sendikal çalışmalarda genellikle ayrılıkçı bir tutum izleyerek, işçi sınıfının mücadelesini sekteye uğratmaktadırlar. Kelle sayısının fazla olduğu yerlerde, birlik diye bir sorunu yok. Adeta başını kuma gömmüş. Bu işi tek başına götüreceklerine kendilerini inandırmışlar. Daha doğrusu böyle şartlandırılmışlar. Oysa gerçek bu değil. Kendileri de yavaş yavaş bunun farkına varmaktadırlar. Ayrıca «DY» - ilerleme düşmanlığı da, işçi sınıfı hareketine yarardan çok zarar vermektedir. DY sendikal mücadelede gösterdiği tutum, siyasi mücadeleye de yansıyor. Faşizme karşı mücadelede yerli yersiz eylemlerinn faşizme pek zararı olmuyor. Onlar için önemli olan eylem için eylem yapmak. Fakat bu eylem faşizme darbe mi vurur, hizmet mi eder önemli değil. Elbette ki, iyice düşünüp hesaplamadan, koşulları dikkate almadan yapacağın eylemler faşizmin ekmeğine yağ sürecektir. Fakat bazen rastlantı olarak doğru eylemler de oluyor.

Bütün bunlarda kuşkusuz en önemli etmen «DY» sağlıksız yapısı ve yanlış mücadele anlayışıdır. Bunun dışında nedenlerde var? Örneğin Tabanı kaybetme korkusu. Bunun içinde yerli yersiz çıkışlar yaparak tabanını korumaya çalışıyor. Sıkıyönetim koşullarında ise bu yöntem, geri tepecek, daha da fazla tabanını yitirmesine neden oluyor. Diğer bir önemli durum da DY'cuların siyasal ideolojik düzeyinin çok düşük oluşudur. Siyasal, ideolojik, teorik bilinçlenme onlar için ikinci planda kalmaktadır. Eğer biraz ataksan, insiyatif koyabiliyorsan, tamam. Artık sen her şeysin.

Evet, Adana'da işçi sınıfı ve devrimci güçler zor koşullar içinde mücadeleyi sürdürmektedir. İçinde bulunduğumuz koşullara uygun biçimde hareket ederek, attığımız her adıma dikkat etmek zorundayız. Dahası, daha da zor günlerin bizi beklediğini bilerek kendimizi hazırlamalıyız. Fabrikalarda, devrimci işçilerin kadroların korunması her zamankinden daha önemli bir görevdir. Bu devrimci görev herkesten önce işçi sınıfının öncülerine ve sınıf bilinçli işçilere düşmektedir. Adana'da olup bitenlerden gerekli dersleri çıkartarak, provakasyonlar ve provakasyona her zaman açık olan gruplara karşı uyanık olup yılgınlığa, karamsarlığa düşmeden devrimci görevimizi yerine getirmekle yükümlüyüz.

Adana, Aralık 1979

FAŞİST TEDHİŞ TIRMANMADA : TÜTENGİL DE KATLEDİLDİ

TEP Başkanlık Kurulu Prof. Cavit Orhan Tütengil'in alçakça öldürülmesi dolayısıyla aşağıdaki basın bildirisini yayınlamıştır.

Sayın Haluk Alp

Türkiye'nin övünç nedeni bir bilim adamı daha öldürüldü. «Sağ-Sol çatışması» görünümü verilerek sahneye konan facia artan hızda bir tempoyla oynanıyor: Darendelioğlu'na karşılık Doğanay'ı Aküzüm'e karşılık Tütengil.

Uygulayıcıların siyasi eğilimi ne olursa olsun facianın tek kaynaktan yönetildiğini bilmeyen kalmadı. Güdülen amaç bellidir: Ülkede bir iç savaş ortamı yaratmak, bağımsızlık ve demokrasi güçlerinin şu andaki dağınıklık durumundan yararlanılarak bir faşist klik'i devletin başına oturtmak, anayasal düzeni tümüyle ortadan kaldırmak. Öyle bir faşist yönetim ki, halk ile diyalogu olmıyacak, emperyalist tekellerin emekçi düşmanı politikasını pervasız yürütecek, Türkiye'yi emperyalizmin (özellikle ABD emperyalizminin) Orta-Doğu'daki jandarması durumuna düşürecek, İran devriminin meydana getirdiği boşluğu dolduracak.

Tedhişin tırmandırılmasının Demirel hükümetinin hazırladığı anti-demokratik yasaları meclislerden geçirmesi için tasarlanmış bir taktik olduğu düşünülebilir. Böyle ise, hükümet büyük bir aymazlık içinde demektir. Türkiye, Demirel'leri de aşan bir emperyalist tertip karşısındadır.

Bu durum karşısında bağımsızlık ve demokrasi güçlerine düşen görev; demokratik uyanıklık ve bu oyunu bozmak için yurtsever güçlerin, birlik ve dayanışma halinde, en kararlı mücadelesidir.

7.12.1979

Apaydın ve Diğer Aydınlara Suikast Girişiminin Merkezi: MHP

Faşist terör çetelerini en geniş olarak barındıran örgütün MHP ve yandaşı örgütlerin olduğu iyice ortaya çıkmıştır. Güvenlik kuvvetleri Aralık ayının birinci yarısında Ülkücü Gençlik Derneklerinin Aksaray ve Mecidiyeköy lokallerinde yaptıkları aramalarda, 7 tabanca, 500 mermi, 40 dinamit, 140 fünye ve fitillerle birlikte ölüm mangalarına hedef olarak seçilen kişilerin ev adresleri listesi de bulunmuştur. Bu listelerde İst. Baro Başkanı Orhan Apaydın ile geçen ay alçakça katledilen Prof. Tütengil'in adları da vardır. Listede yer alan diğer yurtseverler henüz resmen açıklanmamıştır.

Değerli aydın, yorulmaz demokrasi savaşçısı Apaydın, bu olay üzerine C. Başsavcılığına, İstanbul C. Savcılığına ve Sıkıyönetim Komutanlığına suç duyurusunda buluna-

rak, ÜGD lokallerinde ortaya çıkan kanıtlarla MHP'nin Anayasaya ve Siyasal Partiler Yasasına aykırı olarak tam bir cinayet ve terör odağı haline dönüştüğünü bildirdi.

MHP'nin kapatılmasını isteyen yazısında Apaydın şöyle demektedir:

«Bulunan kanıtlar MHP'nin Türk Ceza Yasasının 168. maddesinde yazılı ve insan hak ve öğürlüklerine dayanan demokratik anayasal düzeni yıkmayı amaçlayan «Silahlı cemiyet ve çete» niteliğine dönüştüğünü kesinlikle vurgulamaktadır. Siyasal amaçla adam öldürme, gasp ve diğer terör eylemlerinden sanık olarak yakalananlar ve bağımsız mahkemelerce mahkûm edilenlerin MHP, bunun yan örgütü ülkücü komandolarla ilişkileri saptanmıştır. MHP Genel Başkanı Türkeş, 10 Ocak 1979 günü Hürriyet Gazetesinde yayınlanan bir açıklamasında resmen şöyle demiştir: «Komandoları destekliyorum, çünkü onları biz kurduk ve eğittik» MHP il binasında son yapılan aramada benim de bir resmim ve evimin adresiyle eve giriş - çıkış saatlerimi gösteren bir belge bulunmuştur. Bu nedenle, MHP'nin yönettiği adam öldürme eylemlerinin hazırlıklarının hedefi ve mağduru durumunda bulunmaktayım.»

Apaydın, Anayasanın 57. maddesinin «Siyasi partilerin tüzükleri, programları ve faaliyetleri, insan hak ve hürriyetlerine dayanan demokratik ve laik cumhuriyet ilkelerine ve devletin ülkesi ve milleti ile bölünmezliği temel hükmüne uygun olmak zorundadır. Bunlara uymayan partiler temelli kapatılmalıdır» kuralını içerdiğini, 648 sayılı Siyasi Partiler Yasasının ise, Anayasa Mahkemesine kapatma davası açma görevini Cumhuriyet Başsavcılığına verdiğini hatırlattıktan sonra, «Anayasa hükmü doğrudan uygulanması gereken bir kural niteliğindedir. Siyasi Partiler Anayasanın doğrudan uygulanması gereken kuralına dayanılarak cinayet örgütü niteliğine dönüşen bu partinin kapatılması için mağduru olduğum suçu yüksek makamınıza duyuruyorum» demekte ve daha önce MHP hakkında bağımsız yargı mercilerince yapılan suç duyuruları ile birlikte bu dilekçesindeki suç duyurusu ile ilgili kanıtların incelenerek Anayasa Mahkemesinde kapatma davasının açılmasını istemektedir.

Tam bir siyasal skandal niteliğindeki bu olaydan iki hafta geçmiştir. Hazırlanan dosyaların Anayasa Başsavcılığına henüz gelmemesini bürokrasinin hantallığına verelim. Ama asıl ilginç olanı yeni iktidar yetkililerinden ya da «devlet büyükleri»nden bu organize siyasal cinayet dizisi girişimi hakkında hiç bir tepki gösterilmemesidir. Faşist terör Türkiye'de bu denli meşrulaşmamıştı. Bu, düzenin çürümüşlüğünün yeni bir boyutunu oluşturmaktadır.

KAHRAMANMARAŞ KATLİAMININ HESABI SORULMADI, SORULACAK

Ülkemizi faşizmin karanlıklarına sürüklemek isteyenlerin cinayetleri sabotajları devam ediyor. Her gün yurtseverler, demokratlar, faşist olmayan insanlar, sade vatandaşlar faşist kurşunların, bombaların hedefi oluyorlar. Terör CIA'nın sömürülen ülkelerde faşist darbe tezgahlama taktiklerine uygun olarak devam ediyor.

Maraş katliamının üzerinden bir yıl geçti. Faşist olmamak dışında hiç bir «suçları» olmayan genç ihtiyar, çocuk, kadın Maraş'ın tüm iyi insanları bu katliamın hedefi oldular. Mala, cana, ırza, beşikteki bebeye, aksakallı dedeye saldıracak kadar gözü dönmüş caniler bu vatan toprağını kana boyadılar. İşçiyi işçiye, köylüyü köylüye, esnafı esnafa kırdırma planı bir zamanlar emperyalizme karşı direnmenin simgesi olmuş Maraş'ta uygulamaya konuldu. İşyerleri, fabrikalar, konutlar, yakıldı, yıkıldı, yağmalandı. Vatandaşın canını, malını koruma görevini savsaklayan devlet kuvvetleri katliama seyirci kalarak, katliamın yoğunlaşmasına hizmet ettiler. Zamanın Hükümeti cinayetler karşısında aktif tutum almak yerine, kitlesel katliamın bütün şiddetiyle sürdüğü anda, Maraş Belediye hopörlerinden katliamın esas uygulayıcısı bir faşist partiyle birlikte sözde barış çağrıları yapmakla yetindi. Halkın güvenliği, kendini faşist saldırganları kollamakla görevli sayan bir Jandarma Komutanının eline bırakıldı. İşbirlikçi sermayenin baş savunucusu AP'nin başı, faşist çetere toplu cinayetlerini sürdürdükleri anda bile «bana sağcılar cinayet işliyor dedirtemezsiniz» diyebildi. Sonuçta muhalefeti ve iktidarıyla mevcut düzen partileri katliamı onaylıyarak ya da pasif kalarak desteklemiş oldular.

Ve en ibret verici olan şey, koskoca bir kitle katliamının maşaları yargılandığı halde, bu katliamın düzenleyici merkezi, destekçileri ellerini kollarını sallıyarak dolaşabiliyor. Bu da Amerikancı faşist terörün artık bağımlı kapitalizmin ayrılmaz bir parçası haline gelişinin en belirgin kanıtlarından biridir.

Tek tek cinayetlerde, toplu katliamlarda emperyalizm ve işbirlikçilerinin güttüğü amaç açık faşizme geçişi sağlayacak koşulları hazırlamaktır. Yeni MC iktidarının İMF'nin dayattığı ağır iktisadi koşulları emekçi halkın sırtına yüklerken yükselecek halk muhalefetini sindirmek için hazırladığı baskı yasaları da bunun içindir. Hevesleri ergeç kursaklarında kalacaktır. Yurtseverler katledilen yurttaşlarımızın «acımızı komayın» «kanımız yerde kalmasın» çığlığına kulak verecekler, Ulusal Demokratik güçlerin şahlanışı faşizmi yenecektir.

FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA!

FKÖ YÜRÜTME KURULUNUN LİBYA İLE OLAN BUNALIM KONUSUNDAKİ DEMECİ

Beyrut 10 Aralık, Wafa

Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) yürütme kurulu yaptığı toplantıdan sonra Libya makamlarının Trablustaki FKÖ bürosuna karşı almış olduğu önlemlere ve Libya basınının FKÖ'ye karşı yayınına cevap olarak sert ama ölçülü bir bildiriyi yayınlamıştır.

Bildiri bugünkü durumun nazik olduğunu belirtmiş, ancak Libyanın aldığı önlemler ve Filistinlilerin «Devrimci Komiteler» kurmaları yolundaki çağrıları ile ilgili olarak nasılki FKÖ Arap Devletlerinin içişlerine karışmıyorsa, kendisi de «kim tarafından olursa olsun FKÖ'nin içişlerine karışılmasını» red ettiğini ifade etmiştir.

Bildiri Libya hükümetinin «uzun mücadelelerden sonra doğruluğu saptanmış olan formüller ve deneyimler yerine başkalarını dayatması» yolundaki çabalarına karşı direndikleri için Libya'daki Filistinlileri övmüştür. Bildiri ayrıca bu Libya, önlemlerine karşı bütün Filistin gruplarının ilkelerine bağlı tutumunu taktirle karşıladığını ifade etmiştir.

Bildiri sonuç olarak yayında yürütülen kampanyanın tırmandırılmaması için ve FKÖ'ye karşı yeni önlemler alınmaya kalkışılmaması için yukarıda bulunularak Libya önderlerinin basın kampanyasını ve düşmanca önlemlerini durdurmaya çağırmıştır .

Bu bildirinin yayınlanmasından az sonra, Libyalı makamların uyarıları dikkate almadıkları, tam tersine Trablus'taki FKÖ temsilcisi Abu Tarık'ı ailesi ile birlikte yirmi dört saat mühlet vererek sınır dışı ettikleri görülmüştür.

Derhal tepki gösteren resmi FKÖ Radyosu «Filistinin Sesi» Libya'nın bu davranışlarını «Filistin Devrimi üzerinde bir vesayet kurma girişimi» olarak nitelendirmiştir. Radyo bu güne dek Libya yönetimiyle FKÖ'nün her türlü çatışmadan kaçınmış olduğunu da sözlerine eklemiştir.

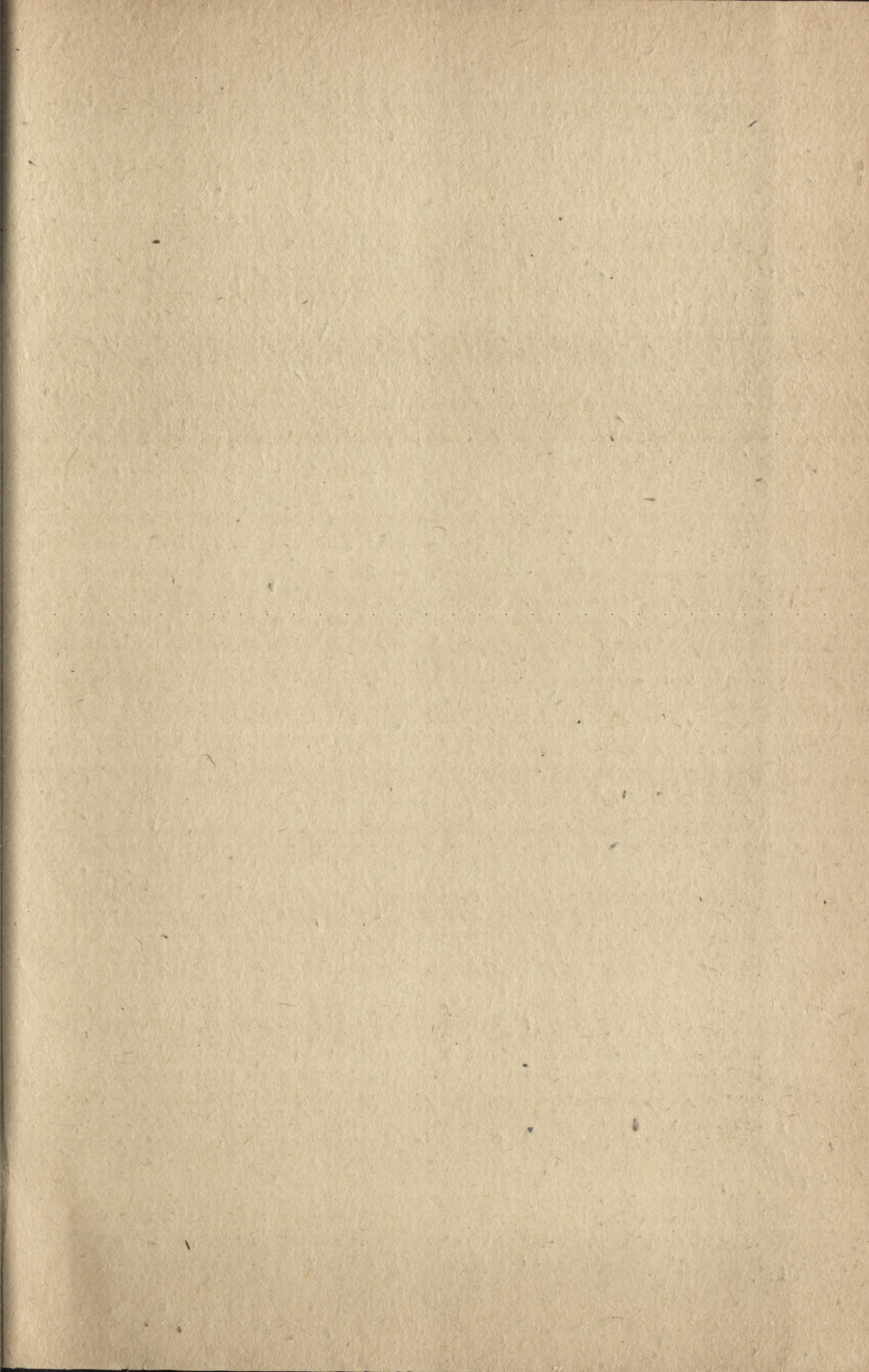
ELFATE MERKEZ KOMİTESİNİN FKÖ'YE KARŞI LİBYA'NIN YÜRÜTTÜĞÜ KAMPANYAYA KARŞI GENELGESİ

Beyrut 12 Aralık, Wafa

Elfata Merkez Komitesi Yasar Arafat'ın da hazır bulunduğu bir toplantı yaparak Libya rejiminin FKÖ'ye karşı aldığı önlemleri tartıştı ve bunların ancak emperyalizm, siyonizm ve yerli ajanların işine yaradığını belirtti.

Merkez Komitesi Elfateğin ve FKÖ'nün her türlü dış müdahale ve baskıyı red ettiğini vurguladı ve bu kuruluşların Filistin halkına yabancı formüller dayatma girişimlerine karşı Filistin karar organlarının bağımsızlığını savunma azmini dile getirdi. Merkez Komitesi meşruluğu savaş alanında yer alan fedayilerden ve Filistin'li yığınlardan kaynaklalanan FKÖ'nün Filistinlileri temsil eden biricik örgüt olduğunu vurguladı.

Bildirge Arap ülkelerinin Red Cephesinin derhal toplanmasını talep etti ve FKÖ çatısı altında Filistinlileri birliğe çağırdı.

30 lira